

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

Pablo escribe a la iglesia de Roma

1 Nguetscö e Pablo. O mbëpjizü e Jesucristo. O 'ñembguegö Mizhocjimi rá ma nu c'ua ja rá ndäcjä rá ma, rá ma zopjü yo nte rá xipjiji nu jña angueze, nu me na jo.

2 Nguejne jña nu ya vi mama Mizhocjimi cja o jña angueze. Ngue c'o profeta c'o o dyopjü c'e jña'a c'ü. **3** Nu jña Mizhocjimi nu me na jo, mama ja cja c'ü nu T'i. O ejé nza cja 'na nte cja ne xoñijomü. Mi ngueje 'naja o mboxbëche e David. **4** O Espíritu Mizhocjimi me na zëzhi, o tsjapü o nanga c'ü nu T'i 'ma ya vi ndü. A cjanu o 'märä ngueje o T'i Mizhocjimi. Nujnu ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmugöji. **5** E Jesucristo o nugü na jo. O ndäcjä rá cja o bëpji angueze. Ngue c'ua ra 'ñejmeji, ra dyätäji angueze, yo nte yo cärä texe cja ne xoñijomü. A cjanu ra mamaji me na jo, me na nojo e Jesucristo. **6** Xo nzitjots'ügueji dya, xo o zon'c'üji e Jesucristo.

7 Nuts'c'ejí in cäräji a Roma, rí pen'c'ejí ne xiscömä, rí bö'tc'üji Cjimi. Me nets'ejí Mizhocjimi. O zon'c'ügueji o tsja'c'üji o nte

angueze. Mizhocjimi c'ü mi Tataji 'ñe e Jesucristo c'ü ín Jmuji me ra nucl'üji na jo, xo ra tsja'c'üji dya pje rí tsjijñiji.

Pablo quiere visitar Roma

8 C'ü ot'ü rá xi'ts'iji dya: texe cja ne xoñijomü mamaji que in ejmeji e Jesucristo. Nguec'ua rí nädä e Jesucristo rgá unü na pöjö ín Mizhocjimiji. **9** Ngue Mizhocjimi c'ü rí pëpigö co texe ín mü'bü; rí mama yo na jo jña c'o mama ja cja c'ü nu T'i. Mizhocjimi pärä na jo, 'ma rí ötügö Mizhocjimi, dya rí jyombeñets'üji. **10** Rí ötügö Mizhocjimi, 'ma ra ne angueze, rä magö rá ma zenguats'üji. Ya mezhe rí ne rá ma'a. **11** Rí ötügö angueze a cjanu, na ngueje me rí ne rá chjëji. Rí ne rá jí'ts'iji c'ü ya xo o jítsi Mizhocjimi, c'ua ja cja angueze, ngue c'ua xo ra zëzhi in mü'büji. **12** Nu c'ü rí mangö dya, rí ne rá bübü c'ua ja in cäräji ngue c'ua ra mäjä ín mü'bügö. Xo 'netsc'leji xo ra mäjä in mü'bügueji na ngueje nde 'natjo c'ü rí ejmeji rí texeji.

13 Mi cjuarmats'ügöji. Rí negö rí päräji, mi ne na puncjü ro ma'a. Pero hasta nudya dya be sö rá ma.

Rí ne rá ma ngue c'ua c'ü rí pëpi Mízhocjimi ra tsja'c'üji rí zézhiji, c'ua ja xo nzi rvá cja'a 'ma mi nzhodügö cja yo dyaja jniñi. ¹⁴ Ni jyodü na puncjü rá zopjü c'o ña griego. Dya nguextjo yo, xo texe yo nde ña nandyo jña. Ni jyodü rá zopjü c'o pjéchi ra xörü 'ñe c'o dya pjéchi ra xörü. ¹⁵ Nguec'ua me rí ne xo rá ma xi'ts'iji nu o jña e Cristo, nu'tsc'eji in cáraji a Roma.

El poder del evangelio

¹⁶ Me rí mäpágö ne jña nu mama ja cja e Cristo, na ngue me na jo. Yo nte 'ma äräji ne jña, Mízhocjimi me pëpji na zézhí ngue c'ua ra 'ñeme libre cja c'o na s'o texe c'o ra 'ñejme. Ot'ü ra dyärä c'o menzumü a Israel ra jogü o mü'büji. Nuc'ua xo ra dyärä c'o dyaja nte, xo ra jogü o mü'büji. ¹⁷ Nu na jo jña jítsiji ja ga sö ra mama Mízhocjimi ya na jozüji dya a jmi angueze. C'ü ra mama Mízhocjimi na jozüji, ni jyodü rá enhch'e ín mü'büji e Jesucristo. Y sido rá ejmeji angueze. Je ga cjanu va t'opjü cja o jña Mízhocjimi: "Nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü angueze, nuc'ü, ra mama Mízhocjimi ya perdonao; dya tü nzhubü dya c'ü. Xo ra bübtjo c'ü, na ngueje ejme", eñe.

La culpa de la humanidad

¹⁸ Ya 'märä na jo, Mízhocjimi a jens'e me ra tsjapü ra sufrido c'o dya sū angueze, c'o cja na s'o. Jo päräji c'ü na cjuana c'ü ne Mízhocjimi ra tsjaji, pero cja c'o na s'o. ¹⁹ Päräji ja cja Mízhocjimi. Nguesjë angueze o jíchiji.
²⁰ Mízhocjimi me na zézhí; dya sö

rá jandaji angueze. Pero ndeze 'ma o dyät'ä Mízhocjimi e jens'e 'ñe ne xofijomü, yo nte päräji bëbü Mízhocjimi. Päräji me na zézhí angueze. Na ngueje unüji ngüenda texe yo o dyät'ä c'ü. Nguec'ua 'ma ra tjünpu nguarü c'o cja na s'o, dya ra sö ra mamají c'ü dya mi päräji ja ga cja Mízhocjimi. ²¹ Zö xi mi päräji Mízhocjimi, dya mi cjapüji ngüenda. Dya xo mi unüji na pöjö. O pjeñeji c'ü mi cijijiji, dya pje mi muvi. A cjanu, mi nzhodüji cja bëxomü; ya mi ojtjo jya's'ü cja o mü'büji. ²² Mi cjapüji me mi päräji. Pero o zäda c'ü dya cja mi päräji Mízhocjimi. ²³ Dya cja ma't'üji Mízhocjimi c'ü me na nojo c'ü dya sö ra ndü'ü c'ü ra ojtjo. O mbürü o dyät'äji nu c'o ro ma't'üji. O dyät'äji o ts'ita, o ts'inana c'o jñetse nza cjadzöji rí nteji, maco rí tü'üji. Nde dyät'äji o ts'ita yo 'ñetse nza cja s'ü'ü. Nde o dyät'äji o ts'ita yo tü nziyo o ngua, y yo cjüt'ü o pjeme. Ngueje yo o ma't'üji yo nza cja 'ma ri ngueje Mízhocjimi.

²⁴ Nguec'ua Mízhocjimi o jyëzi c'ua o tsjaji texe c'o na s'o c'o mi ne o mü'büji. Mi pötma tsjaji c'o na s'o c'o me 'na tseje. ²⁵ Mízhocjimi o jyëzi o tsjaji a cjanu c'o na s'o, na ngue anguezeji ya vi jyëziji Mízhocjimi c'ü ixna cjuana c'ü o dyät'ä texe. Nujyo o dyät'ä Mízhocjimi nguejyo o ma't'üji yo. Mízhocjimi dya cja ma't'üji. Nguetjo angueze me na jo'o; me na nojo. Ni jyodü sido rá ma't'üji. Je rga cjanu.

²⁶ Na ngue c'ü mi cja a cjanu, Mízhocjimi o jyëzi c'ua me xe ne'e o cuerpoji c'o me na s'o. C'o ndixü dya cja mi ne ro mimivi co o xíraji.

Mi obütsjéji c'o nu mirixüji.²⁷ Je xo ma cjatjonu c'o bëzo. Dya cja mi mimivi co o suji. Mi obütsjéji co c'o o mibëzoji. Me mi pötma neji o cuerpoji c'ü ro tsjaji c'o na s'o. Mi cjaji me 'na tseje. C'ü na s'o c'ü mi cjaji ngue c'ü je tsjapü me go sufrido o cuerpoji.

²⁸Dya cja mi ne ro mbäräji ja ga cja Mzhocjimi. Nguec'ua Mzhocjimi o jyéziji c'ua ro nguijniji o pjeneji c'o na s'o, c'ü dya cja ro sō ro tsjaji c'ü na jo. Me ma s'o mi cjaji c'o me 'na tseje. ²⁹Me mi cjaji c'o dya jo. C'o bëzo mi tsajäji ndixü; c'o ndixü mi tsajäji bëzo. C'o mi pë'sli c'o dyaja, mi nepeji. Y mi cjijni na s'o o pjeneji. Me mi pötma envidiaji c'o o minteji. Me mi pö't'üteji. 'Ma ra zöji jña'a, me ma s'o ma santeji. Me mi pjéchiji ra dyonpü o dyoji. Me mi nuji na ü c'o o minteji. Me mi pötma mbechpetsjéji c'o o dyoji. ³⁰Mi xosp'üji bëchjine c'o o minteji. Mzhocjimi ya me mi nuji na ü c'ü. Me na s'o jña ma ndünrrüji. Me mi cjapüji na nojofi. Me mi cjapüji me na joji. Mi jodüji pje xe ro tsjaji c'ü xenda na s'o. C'o o tataji, dya cja mi ätäji. ³¹Dya cja xo mi cjijni c'ü na jo ngue c'ua ro tsjaji. Dya cja xo mi cumpleji c'ü mi mamaji. Dya cja xo mi s'iyaji o menzumüji. Dya cja xo mi perdonaoji c'o o minteji. Dya mi juentseji c'o o minteji ngue c'ua ro mbös'üji. ³²Je ma cjanu ma tsja c'o nte, y je xo ga cjanu ga tsja dya yo nte. Me cjaji c'o na s'o, zö päräji mama Mzhocjimi ni jyodü ra ndü c'o. Dya xo nguextjo cjaji a cjanu, me xo mäpäji c'o cja c'ua nzi ga tsja anguezoji.

Dios juzga conforme a la verdad

2 Nu'tsc'eji, zö cjó c'o ri ngue'tsc'eji, dya rí tsijiniji c'ü

dya in tüji nzhubü. Nu'tsc'eji me in so'büji yo in minteji. Pero nu c'o cja in minteji, xo in cjatjogueji. In mamaji c'ü dya jo c'o cjaji. Dya xo jo c'o in cjagueji. ²Rí päräji me na jo'o c'ü cja Mzhocjimi. Me ra jnünpu ngüenda c'o cja'a c'o ya ró xi'ts'iji. Ra tsjapü ra sufridoji. ³Nu'tsc'eji me in so'büji c'o dyaja c'o me cja c'o na s'o. Nde 'na ma cjaztjots'üji in cjaji c'o na s'o. ¿Cjo in cjijni, dya xo ra jnün'c'lügueji ngüenda Mzhocjimi? ⁴Mzhocjimi me na jo, me pëscöji paciencia yo rí cjagöji. ¿Cjo in cjijni c'ü dya ra fastidiao? ¿Cjo dya in päräji dya, me pëscöji paciencia ngue c'ua ra nzhogü ín mü'lbüji? Pero in cjapüji c'ü dya ni muví c'ü ni mbëscöji paciencia. ⁵Me na me in mü'lbüji. Dya in ne ra nzhogü in mü'lbüji. Me sido in cjagueji c'o na s'o c'o rgui sufridogueji nu pa 'ma ra jnünçiji ngüenda Mzhocjimi, texe c'o ró cjaji. C'e pa'a c'ü, ra 'ñetse me na jo rgá jnünçiji ngüenda Mzhocjimi. ⁶Ra tsjapü ra sufrido nu c'o cja na s'o. Nu c'o cja na jo, ra unüji c'ü na jo. ⁷Bübü c'o te'be Mzhocjimi ra tsjapüji ra jogüji c'ua ja xo nzi ga cja anguezze na jo. Jodüji c'ü ra mama Mzhocjimi cjaji na jo. 'Ma dya ra tögüji rgá tsjaji c'ü ne Mzhocjimi, anguezze ra unüji 'ma c'ü ra bübütjoji, dya ra ndüji. ⁸Pero bübü c'o dya ne ra dyätä yo jña yo na cjuana; cjaji c'o netsjéji. C'ü je ätäji ngue c'ü na s'o c'ü cjaji. Mzhocjimi ra ünmbü c'o. Ra tsjapü ra sufridoji na ngueje cjaji c'ü na s'o. ⁹Mzhocjimi ra jnünpuji ngüenda ra tsjapü me ra sufrido texe c'o cja na s'o. Ra tjünpu ngüenda c'o

menzumü a Israel. Nuc'ua xo ra tjünpu ngüienda c'o dyaja nte c'o dya menzumü a Israel. ¹⁰ Nu c'o cja na jo, ra chöt'üji c'ü me na zö. Mizhocjimi ra xipiji cjaji na jo. Xo ra chöt'üji c'ü ra söyaji. Nu c'o menzumü a Israel c'o o tsja na jo, ra chöt'üji c'o. Nuc'ua c'o dyaja nte xo ra chöt'üji c'o.

¹¹ Na ngueje Mizhocjimi nde jyëzto ga nu'u yo menzumü a Israel 'ñe texe yo dyaja nte. ¹² E Moisés o zopcüji o ley Mizhocjimi nu c'o menzumü a Israel. Dya o zopcüji c'o dya menzumü a Israel. Pero c'o dya menzumü a Israel 'ma ra tsjaji c'o na s'o, ra ndüji, zö dya ra jñünpuji ngüienda Mizhocjimi c'ua ja nzi ga mama c'e ley. Nu c'o menzumü a Israel 'ma ra tsjaji c'o na s'o, Mizhocjimi ra jñünpuji ngüienda cjo o tsjaji c'ü mama c'e ley, cjo jiyö. ¹³ C'o na jo a jmi Mizhocjimi, dya ngue c'o päräto c'ü mama o ley angueze. Ngueje c'o cja'a c'ua ja nzi ga mama. ¹⁴ Rí tsijjniji dya, yo dya menzumü a Israel. Dya tjéji o ley Mizhocjimi. Pero bëbü 'ma cjaji c'ü mama c'e ley na ngueje päräji a mbo o mü'büji c'ü na jo. Nu c'ü ni mbäräji a cjanu, chjëntui c'ü ri tjéji 'na ley. ¹⁵ Nu c'o dya menzumü a Israel, 'ñetse c'ü päräji cja o mü'büji c'ü mama c'e ley. Na ngueje päräji cja o mü'büji 'ma cjaji na jo, y 'ma cjaji na s'o. Bëbü 'ma cjijnni: "¿Jenga ró cja na s'o?" Bëbü 'ma mamaji: "Rí pärä ró cjagö na jo", eñeji. ¹⁶ Ra zädä c'e pa, Mizhocjimi ra unü e Jesucristo ra jñünpu ngüienda texe yo nte. Dya cjo pätcaji ín mü'büji. Pero e Jesucristo pätcaji ín mü'büji

c'ü. Ra jñüncüji ngüienda nzi 'nazüji c'o ró cjaji. Ngue c'ü mama o jña e Cristo. Ngue c'o rí xipjigö yo nte.

La gente de Israel y la ley de Moisés

¹⁷ Nu'tsc'ejí rí menzumügöji a Israel, ín mangueji ín päräji c'e ley c'ü o zocüzüji e Moisés. Me ín cjapütsjéji na nojo ín mangueji nguextjozgöji o ntezgöji Mizhocjimi. ¹⁸ Ín mangueji ín pärägueji c'ü ne'e Mizhocjimi. Ín mamaji: "Rí pärägö c'ü na jo rá cja, na ngueje ró xötpü ne ley", ín eñeji. ¹⁹ Ín junt'ü in mü'büji ín pjéchiji rí jíchiji c'o dya be xogü o ndö. Ín mangueji ín päräji rí xöpüji yo nhontjo cja bëxomü, ngue c'ua ra bëbü jya's'ü cja o mü'büji. ²⁰ Ín cijijñigueji me ín päräji rí zopjütsjé yo dya pärä. Ín mamaji me ín päräji rí xöpüji yo cja xötpütjo. C'e ley c'ü ín tjégueji ín mamaji je t'opjü c'ua c'ü, texe c'o ni jyodü rá päräji, 'ñe texe c'o na cjuana. ²¹ Nu'tsc'ejí ín xöpüji, ¿jenga dya ín cjaji c'ua ja gui xöpüji? Nu'tsc'ejí ín zopjüji yo nte ín xipiji dya pje ra pönüji, ¿jenga ín pönügueji? ²² Nu'tsc'ejí ín xipiji yo bëzo c'ü dya ra tsäjäji ndixü, yo ndixü c'ü dya ra tsäjäji bëzo, ¿jenga ín tsäjägueji? Nu'tsc'ejí me ín üji yo ts'ita yo tägä cja nitsjimi, ¿jenga ín pönüji nu ja na tägä yo? ²³ Nu'tsc'ejí me ín cjapqueji c'ü me na nojots'üji na ngueje ín tjéji o ley Mizhocjimi, ¿cjo dya ín cijijñigueji ín bëchpiji o tseje Mizhocjimi na ngueje dya ín cjagueji c'o mama c'e ley? ²⁴ Je xo ga ciatjonu, ya t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava: "Nu yo dya menzumü a Israel sadüji Mizhocjimi na ngueje c'o menzumü a Israel cjaji c'o na s'o", eñe.

25 Nutscöji rí menzumüji a Israel rí meyaji ín cuerpoji ngue c'ua ra 'märä o nteziiji Mizhocjimi. Ngue c'ü rí mangöji rí circuncidaoji. C'ü ni jmeya in cuerogueji, ni muvi, 'ma rí tsjaji c'ua ja nzi ga mama o ley Mizhocjimi. Pero 'ma dya rí tsjaji c'ü mama c'e ley, Mizhocjimi jante'aji nza cja 'ma dya ri jmeya in cuerpoji. **26** Nu c'o dya jmeya o cuerpo, 'ma ra tsjaji na jo c'ua ja nzi ga mama c'e ley, Mizhocjimi nutjoji nza cja c'ü rví jmeya o cuerpoji.

27 Nu c'o ra nguejime c'ua ja va jmus'ü, c'ü dya ra jmeya o cuerpoji, 'ma ra tsjaji c'ü mama c'e ley, jizhiji c'ü dya ga jotsc'ejí nu'ltsc'ejí, dya in cjaji c'ua ja ga mama c'e ley. Jizhiji c'ü dya jotsc'ejí, zö in páräji c'e ley y zö ya xo jmeya in cuerpoji. **28** Dya ga cjuana ngue o nte Mizhocjimi nu c'ü a xes'etjo mama ngue o nte Mizhocjimi. Dya xo ga cjuana ngue o t'i Mizhocjimi nu c'ü jmeya o cuerpo pero dya ejme Mizhocjimi. **29** Nu c'ü na cjuana ngue o nte Mizhocjimi, ya o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. Ngue o Espíritu Mizhocjimi c'ü pötpü o mü'bü. Zö rá cjaji c'ü mama o ley Mizhocjimi, pero dya ngue c'ü rguí pötcü ín mü'büji. Nu c'ü na cjuana ngue o nte Mizhocjimi, Mizhocjimi ra mama na jo'o c'ü, zö dya ra mama yo nte na jo'o c'ü.

3 Yo menzumü a Israel, ¿pje pë's'iji 'ma, c'ü dya pë's'i yo dyaja nte? ¿Pje ni muvi c'ü ni jmeya o cuerpoji? **2** Ni muvi na puncüj. C'ü xenda ni muvi c'ü pë's'i yo menzumü a Israel, ngueje nu jña Mizhocjimi nu o unüji ra dyätäji. **3** Pero c'o menzumü a Israel cärä

c'o dya ätä o jña Mizhocjimi. Na ngueje c'ü dya ejmeji, ¿pje in cjijñiji, cjo in cjincjeji c'ü dya ra cumple Mizhocjimi c'ü o mama ra tsja? Iyö. **4** Mizhocjimi tiene que ra cumple texe nu c'o o mama. Exna cjuana Mizhocjimi cja'a c'ü mama, zö ra mama texe yo nte c'o dya cjuana. Je t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava:

Nu'tsc'e Mizhocjimi, na cjuana nu c'ü in mama.

'Ma ra unüji ngüenda ja cja c'ü in cjague, ra mbäräji in cjague na jo, eñe.

5 Ma cjó c'o cja na s'o, rí mamaji c'ü dya ätä Mizhocjimi. A cjanu, ixi jñetse c'ü me na jo Mizhocjimi. Maco jñetse c'ü me na jo Mizhocjimi 'ma rí cjaji c'o na s'o, ¿jenga ra castigaozüji Mizhocjimi? Dya rí mangö a cjanu; c'ü rí mangö, ngue c'ü cjijñi yo nte ga cjanu. **6** Pero dya cjuana c'ü cjijñiji. Na ngue 'ma dya ro castigao Mizhocjimi, ¿ja rvá sö ro jñünpu ngüenda yo cja na s'o?

7 Bübü c'o mama a cjava: "Ma rí mamajme o bëchjine, rí cjapujme xenda ra 'ñetse c'ü na cjuana Mizhocjimi, 'ñe c'ü me na jo'o c'ü. Nguec'ua, ¿jenga ra jñüncüji ngüenda Mizhocjimi ra mama c'ü rí tüji ín nzhubüji?", eñeji. **8** Mamaji: "¿Cjo dya ra jogü rá cjaji c'o na s'o, ngue c'ua ra 'ñetse na jonte Mizhocjimi?" Bübü nte c'o mama rí mangö a cjanu. Dya cjuana c'ü mamaji. Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji, na ngue na s'o c'ü mamaji.

Todos somos culpables

9 ¿Pje rá mangö 'ma? Rí menzumüji a Israel, ¿cjo xenda na

jozüji que na ngueje yo dyaja nte? Jiyö. Ya ró jí'ts'iji c'ü nde tjünt'ü a xütjü nzhubü texe yo nte. Nutscöji rí menzumüji a Israel, xo nzitjo yo dyaja nte nde rí cjaji c'o na s'o. ¹⁰ Je xo ga cjatjonu, c'ü t'opjü cja o jña Mizophjimi c'ü mama a cjava:

Dya cjó bübü c'ü rrä jo, ne rí 'naja.

¹¹ Dya cjó pärä ja ga cja Mizophjimi. Dya cjó jodü Mizophjimi.

¹² Ya xögüji cja Mizophjimi, nza texeji. Ya s'odüji.

Dya cjó bübü c'ü ri cja'a na jo, ne rí 'naja.

¹³ Me na s'o jña c'o mamaji. Onpüji yo nte 'ma ñaji. Me xosp'üji bëchjine.

¹⁴ Pedye a neji c'ü me santeji. Me söji jña'a.

¹⁵ Me ts'iquétjo c'ü jodüji mbo ra tsja dyéji. Mbö't'üteji.

¹⁶ Me s'odüji texe. Nu ja sät'äji me cjapüji ra sufrido c'o cärä nu.

¹⁷ Dya päräji ja rgá mimiji na jo, c'ü dya ra chüji.

¹⁸ Dya pje sūji Mizophjimi. Je ga cjanu ga mama cja o jña Mizophjimi.

¹⁹ Rí pärägöji c'ü mama o ley Mizophjimi je sjitscöji, nutscöji rí menzumüji a Israel, na ngueje rí tjëji c'e ley. Nguec'ua ixi 'ñetse c'ü dya nguextjo c'o dya menzumü a Israel c'o na s'o a jmi Mizophjimi; xo 'ñezgöji rí menzumüji a Israel xo rí tüji ín nzhubüji. Dya sö rá mamaji c'ü na jozgöji. ²⁰ A jmi Mizophjimi dya cjó bübü c'ü dya tü o nzhubü, zö jodü ra tsja c'ü mama c'e ley. Na ngue c'e ley, ngue c'ü xitscöji c'ü nde rí tüji ín nzhubüji.

La salvación es por medio de la fe

²¹ Nudya o tsjacüji rá päräji ja rgá sö Mizophjimi ra mama na jozüji dya. Ngue c'ü rí enh'e ín mü'büji e Cristo, dya ngue c'ü rí cjaji c'o mama c'e ley. Ya xo mama a cjanu cja yo vi t'opjü mi jinguä, yo xiji ley 'ñe profeta. ²² Zö cjó c'o ri ngueje, nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizophjimi ra mama ya na jo dya c'ü. Yo menzumü a Israel'ñe yo dyaja nte nde 'na ma cjatjoji. ²³ Na ngueje texe yo nte cjaji c'o na s'o. Dya cjaji c'ü ne Mizophjimi c'ü ra tsjaji. ²⁴ Na jonte Mizophjimi. Dacütjoji c'ü dya ró töjöji. Mizophjimi mama c'ü dya rí tüji nzhubü na ngueje e Jesucristo o ndü va ngötcüji ín nzhubüji. ²⁵ Mi jinguä, Mizophjimi mi pësp'i na puncjü paciencia c'o mi cja na s'o. Nguec'ua cärä c'o mi mama c'ü dya mi cjapü ngüenda Mizophjimi zö mi cja na s'o c'o nte. Pero nudya, ya jitscöji Mizophjimi c'ü ra castigao c'o cja na s'o. Na ngue Mizophjimi o ndüti e Jesucristo c'o ín nzhubügoji, o pjödü o cji va ngötcüji c'o.

Nguec'ua, 'ma cjó c'o ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizophjimi ra perdonao o nzhubüji. ²⁶ Mizophjimi jitsiji dya c'ü ra castigao c'o cja na s'o. Na ngueje ya o ndü e Jesucristo, o ngötcüji ín nzhubüji. Pero nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizophjimi ra mama c'ü ya perdonao; dya tü o nzhubü dya c'ü.

²⁷ Nguec'ua, dya sö rá cjapütsjëji na nojo. ¿Cjo pje ro sö ro cjaji c'ü ro cjöt'ütsjëji ín nzhubüji? Jiyö. Dya sö ro cjaji texe c'ü mama o ley Mizophjimi. Pero 'ma ró enh'e ín

mü'büji e Jesucristo c'ü o ngõtcüji ín nzhubüji, o mama Mzhocjimi c'ü na jøzgöji dya a jmi. ²⁸Nguec'ua rí xi'tsc'öji, 'ma rá enh'e ín mü'büji e Jesucristo, nu'ma, ngue 'ma ra mama Mzhocjimi c'ü dya rí tū dya ín nzhubüji. Dya ngue c'ü ri cjaji c'ü mama o ley.

²⁹Nutscöji rí menzumüji a Israel, ¿cjo nguetjozüji s'iyazgöji Mzhocjimi? ¿Cjo nguextjo ín Mzhocjimigöji? ¿Cjo dya xo ngue o Mzhocjimi yo dyaja nte? Xo nde texe yo dya menzumü a Israel xo ngueje o Mzhocjimiji. ³⁰'Natjo Mzhocjimi bëbü. Nu c'o menzumü a Israel, Mzhocjimi ra mama c'ü dya tū nzhubü dya c'o, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo. Xo 'ñeje c'o dyaja nte, Mzhocjimi xo ra mama c'ü dya tū nzhubü dya c'o, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo. ³¹¿Cjo dya pje ni muvi c'ua c'ü o ley Mzhocjimi? Ni muvi c'e ley. Pero 'ma rí enh'e ín mü'büji e Jesucristo, nu'ma, ngue 'ma na cjuana rí cjapüji ni muvi c'e ley.

El ejemplo de Abraham

4 Nu e Abraham c'ü ín mboxtitaji, nutscöji rí menzumüji a Israel, ¿pje rá mamaji dya c'ü? ²'Ma ro mama Mzhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham na ngue c'ü pje vi tsja c'o na jo; nuc'ua e Abraham ro sö ro tsjapütsjé na nojo 'ma. Pero dya ngue c'ü ni tsja 'na nte c'o na jo, c'ü rguí jogü a jmi Mzhocjimi. ³Nu yo o jña Mzhocjimi yo ya t'opjü mama a cjava: "E Abraham o 'ñench'e o mü'bü Mzhocjimi; o creo c'ü ro

tsja c'ua ja nzi va mama. Nguec'ua va mama Mzhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham." ⁴'Naja nte c'ü pëpjí, tójö c'ü ts'ö't'ü; dya ch'unütjo. Pero dya cjó sö ra ndójö c'ü unü Mzhocjimi. Mzhocjimi dacütjoji. ⁵Ngue Mzhocjimi c'ü perdonao yo tū nzhubü. Ra mama Mzhocjimi c'ü dya ri tū nzhubü nu c'ü ra 'ñench'e anguez e cja o mü'bü. Dya ngue c'ü cjö't'ü c'ü cja'a c'e nte. Mzhocjimi unütjo c'ü rguí jogü a jmi. ⁶Je xo ga ciatjonu va mama e David, c'ü me ra mäjä 'na nte 'ma ra mama Mzhocjimi c'ü dya tū nzhubü dya c'ü. Dya ngue c'ü pje vi tsja c'o na jo c'e nte c'ü ro mama a cjanu Mzhocjimi. ⁷O mama e David:

Me ra mäjä 'na nte, 'ma ra perdonao Mzhocjimi o nzhubü y dya ra castigao.

⁸ Me ra mäjä 'na nte 'ma ya ra mama Mzhocjimi c'ü dya ri tū o nzhubü.

⁹Rá önnec'üji 'na t'önü dya. ¿Cjo nguetjo c'o menzumü a Israel c'o jmeya o cuerpoji c'o ra mäjä a cjanu, maxque xo ra mäjä c'o dyaja nte c'o dya jmeya o cuerpoji? Xo ra mäjä c'o. Tsijijñiji e Abraham c'ü mi menzumü a Israel. O 'ñench'e o mü'bü Mzhocjimi. Nguec'ua o mama c'ua Mzhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham. ¹⁰'Ma o mama a cjanu Mzhocjimi, ¿cjo ya vi jmeya o cuerpo e Abraham, cjo jiyö? Jiyö. Dya be mi jmeya o cuerpo 'ma c'ü. ¹¹Pero ya vi 'ñench'e o mü'bü Mzhocjimi; nguec'ua o mama Mzhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham. O jmeya o cuerpo c'ü rví jizhi

ya vi mama Mzhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü c'ü. Nguec'ua e Abraham ngue o mboxtita texe c'o enh'e o mü'bü Mzhocjimi zö menzumüji a Israel, zö jiyö. Zö dya jmeya o cuerpo yo dya menzumü a Israel, pero 'ma ra 'ñench'e o mü'büji Mzhocjimi, ra tsjapüji o mboxbëche 'ma e Abraham. Na ngueje ejmeji c'ua ja nzi xo va 'ñejme e Abraham. Y ra mama Mzhocjimi c'ü ya perdonaoji; dya ri tüji nzhubü. ¹²Xo 'ñetjo yo menzumü a Israel yo ya jmeya o cuerpoji, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji Mzhocjimi c'ua ja nzi va tsja e Abraham 'ma dya be mi jmeya o cuerpo, nu'ma, xo ra tsjapüji o mboxbëche 'ma anguez.

La promesa es cumplida por medio de la fe

¹³Mzhocjimi o xipji e Abraham: "Rá da'c'ö ne xoñijömü c'ü rí tsjapü in tsjacje, cja na 'ñe c'o in mboxbëche, xo ra tsjapüji o cjajaji." O xipji a cjanu na ngueje e Abraham vi 'ñench'e o mü'bü Mzhocjimi, nguec'ua o mama c'ua Mzhocjimi c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham. Dya mi ngue c'ü vi tsja c'o mama c'e ley. ¹⁴'Ma ri ngue c'o cja c'ü mama c'e ley ro ch'unü ne xoñijömü, dya rví muvi 'ma c'ü rgá enh'eji ín mü'büji Mzhocjimi. A cjanu, dya xo ro cumple Mzhocjimi c'ü mi mama. ¹⁵Nu 'ma bübü ley, 'ma dya rí cjaji c'ü mama c'e ley, Mzhocjimi ünngüji. Ra tsjacüji rá sufridoji na ngue c'ü rí cjaji. Pero nu ja ojtjo ley, dya cjó yödü ley.

¹⁶O sjipji e Abraham ro ch'unü ne xoñijömü. Xo 'ñe texe c'o o

mboxxbëche, xo ro ch'unüji. O mama Mzhocjimi ro zäda a cjanu, nu 'ma ro 'ñench'eji o mü'büji anguez, y dya ro jyodütsjëji ja rvá ndöjöji ne xoñijömü. Nguetsjëjë Mzhocjimi ro unütjo. Nguec'ua na cjuana ro tsjapü o tsjaja texe c'o o mboxxbëche e Abraham c'o cja ro ngärä. Dya nguextjo c'o o t'i e Abraham c'o tjë c'e ley ro ch'unü. Xo ro ch'unü nu c'o dya tjë c'e ley pero enh'eji o mü'büji Mzhocjimi c'ua ja nzi va tsja e Abraham. Mzhocjimi o jñanda e Abraham nza cja 'ma ri ngueje ín mboxtitagoji texezüji rí ejmeji Mzhocjimi. ¹⁷Nguec'ua je t'opjü cja o jña Mzhocjimi c'e jña c'ü vi sjipji e Abraham. Mzhocjimi o xipji a cjava: "Ró juan'c'ü rí tsja mboxtita me na puncjü jñiñi texe cja ne xoñijömü", eñe. O mama a cjanu na ngueje e Abraham o 'ñench'e o mü'bü Mzhocjimi. E Abraham o 'ñejme c'ü mi sö Mzhocjimi ro tsjapü ro zëzhi na yeje 'na nte, zö ya ri pale, c'ü dya ro mezhe ro ndü. Xo o jñunt'ü o mü'bü c'ü mi sö Mzhocjimi ro zojnü c'o cja ro jmus'ü nza cja 'ma ya ri cäräji.

¹⁸E Abraham 'ma ya vi cjogü yo cjé 'ma ro 'ñeje t'i, xe mi te'betjo Mzhocjimi ro unü 'na t'i'i. Mi ejme Mzhocjimi ro cumple c'ü vi mama. Mi ejme ro tsja mboxtita e Abraham na puncjü jñiñi cja ne xoñijömü. Mzhocjimi ya vi xipji a cjava: "Je rga cjanu c'ü rrä puncjü c'o in mboxbëche; rrä puncjüji nza cja yo seje a jens'e", eñe. ¹⁹E Abraham dya tögü c'ü ro jyëzi Mzhocjimi; o 'ñejme cja o mü'bü Mzhocjimi ro cumple c'ü vi mama.

Mi pārā c'ü ya mi tita angueze. Ya mi ngue ro sötü 'na ciento cjéjë. Xo mi pārā ya vi cjogü c'ü ro muxt'i e Sara c'ü nu su'u. ²⁰Pero sido mi junt'ü o mü'bü c'ü na cjuana c'ü vi mama Mzhocjimi. Me co zézhi na puncjü. O 'ñejme Mzhocjimi ro cumple c'ü vi mama. O mama me na nojo Mzhocjimi. ²¹E Abraham ya vi jñunt'ü o mü'bü c'ü dya s'ëzhi ro tsja Mzhocjimi nu c'ü vi mama. ²²E Abraham o 'ñejme c'ü ro tsja c'ü vi mama. Nguec'ua Mzhocjimi o mama c'ü dya cja mi tū nzhubü e Abraham.

²³Nu c'o jña c'o ya t'opjü cja o jña Mzhocjimi mama a cjava: "O mama Mzhocjimi, e Abraham dya cja mi tū nzhubü na ngueje o 'ñench'e o mü'bü Mzhocjimi." Pero dya ngueextjo e Abraham, ²⁴xo 'ñezgöji ra mama Mzhocjimi c'ü dya rí tūji nzhubü 'ma rá enh'eji ín mü'büji Mzhocjimi. Ngue Mzhocjimi c'ü o xos'ü e Jesucristo 'ma ya vi ndü. E Jesucristo ngue c'ü ín Jmugöji c'ü. ²⁵Mzhocjimi o ndäjä e Jesucristo o ē ndü. A cjanu o ngötcöji c'o ín nzhubüji. Nuc'ua o te'etjo na yeje 'ma ya vi bō't'lü; nguec'ua ya mama Mzhocjimi c'ü dya rí tūji dya nzhubü.

El resultado de ser declarados sin culpa

5 Mzhocjimi mama c'ü dya rí tūji nzhubü dya, na ngueje ya ró enh'eji ín mü'büji e Jesucristo. Ya xo rí pötü rgá nuji dya Mzhocjimi, na ngue c'ü o tsja'a e Jesucristo c'ü ngueje ín Jmuji. ²Ya sö rá chézhgöji dya a jmi Mzhocjimi c'ü nugüji na jo dya, na

ngueje c'ü o tsja e Jesucristo. Me na zö Mzhocjimi. Me rí mäjäji rgá te'beji angueze; c'ua ja nzi ga cja na zö angueze, je xo rga cjazgöji nu. ³C'ü ra tsjacüji c'ua nzi ga cja angueze, dya ngueextjo c'ü rgá mäcjöji c'ü. Xo rí mäjäji 'ma pje rí sufridoji. 'Ma rí sufridoji ngue 'ma rí zézhiji, dya tögü ín mü'büji. ⁴'Ma rí zézhiji, rí cjadi c'ua ja nzi ga ne Mzhocjimi. Nguec'ua rí te'beji Mzhocjimi ra tsjacüji c'ua nzi ga cja angueze. ⁵Rí pārāji na cjuana ra zädä. Rí pārāji na ngueje me si'ch'i ín mü'bügöji c'ü s'iyazügöji Mzhocjimi. O Espíritu Mzhocjimi c'ü o ch'acüji ra bëbü cja ín mü'büji, ngue c'ü ejacüji rá pārāji me s'iyazüji Mzhocjimi.

⁶Me ma s'ozgöji. Dya sö pje ro cjagöji c'ü ro jocüzögöji. Pero o säjä c'e pa o ndü e Cristo c'ü rva tügöji. ⁷Casi dya ejó bëbü c'ü me ri ne o minte ngue c'ua ro pätpä c'ü rví ndü nu minte. 'Na ri bëbü c'o ro zéchi o mü'bü c'ü ro pätpä c'ü rví ndü 'na c'ü na jonte. ⁸Pero ngueje 'ma rmí tūji ín nzhubüji, e Cristo o ē ndü c'ü rva tügöji. Je a cjanu, rí pārāji Mzhocjimi me s'iyazüji. ⁹Nudya, ya mama Mzhocjimi c'ü dya rí tūji dya nzhubü na ngueje o ē pjödü o cji e Jesucristo o bëbü a nde. Nguec'ua rí pārāji c'ü dya ra ünngüji Mzhocjimi nu pa c'ü ra jñunciüji ngüienda yo rí cjadi. ¹⁰O ē ndü e Jesucristo 'ma mi ünngüji Mzhocjimi. Nguec'ua ya rí joji dya Mzhocjimi. Nguec'ua rí pārāji sido bëbü a ndezögöji; dacüji c'ü sido rá bëbüütjoji. ¹¹Dya ngueextjo rí mäjäji na ngueje rá bëbüütjoji. Exi ngue dya, rí mäpäji Mzhocjimi na

ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmuji o tsjacüji rá pötca nuji Mzhocjimi. Mzhocjimi dya ünngüji dya, na ngueje e Jesucristo o ngötcüji ín nzhubüji.

Adán y Cristo

¹²Nu c'ü e Adán c'ü ot'ü nte o tsja c'ü na s'o. Nguec'ua je va te c'ua e nzhubü cja ne xoñijömü. Je a cjanu va mbürü c'ü rí tūji. Nguec'ua dya, nde rí tūji, na ngueje nde rí cjaji c'o na s'o. ¹³'Ma dya be mi ch'unü c'ü o ley Mzhocjimi, ya mi cjaji c'o na s'o cja ne xoñijömü. Pero 'ma dya bübü ley, dya tjünpuji nguënda cjo tūji, cjo dya tūji nzhubü. ¹⁴Pero o ndü texe c'o nte zö dya be mi ch'unüji c'e ley. O ndüji texeji ndeze e Adán hasta e Moisés c'ü o dyopjü c'e ley. O ndüji zö dya o tsjaji mismo c'e nzhubü c'ü vi tsja e Adán. E Adán c'ü ot'ü bëzo, dya mi chjéntjui c'e bëzo c'ü mi te'beji cja ro ējé. Ngueje e Jesucristo.

¹⁵E Adán o dyacöji c'ü na s 'o; e Jesucristo o dyacöji c'ü na jo. Nde rí tūji rí texeji, na ngueje o tsja c'o na s'o 'naja nte c'ü ngueje e Adán. Je xo ga cjetjonu, Mzhocjimi nu'u na jo dya na puncjü nte, unüji c'ü rguí bübütjoji, na ngueje c'ü o tsja na jo 'naja nte, c'ü ngueje e Jesucristo.

¹⁶E Adán mi 'natjo bëzo. 'Ma o tsja 'natjo nzhubü, ndeze nu'ma, texe yo nte cjaji c'o na s'o. Nguec'ua va mama Mzhocjimi, texe yo nte tūji nzhubü. Na puncjü nzhubü c'o o tsja yo nte. E Jesucristo o ngö'tp'ü o nzhubü texeji. A cjanu Mzhocjimi sö ra mama c'ü dya tūji dya o nzhubüji. ¹⁷Na ngueje o tsja c'ü na s'o 'natjo bëzo, texe yo nte tūji. C'ü

'naja bëzo c'ü ngueje e Jesucristo o ngö'tü texe yo nzhubü. Nguec'ua nu c'o enh'e o mü'bü anguez, ra mama Mzhocjimi c'ü dya tūji nzhubü. Nguec'ua ra 'natjoji co anguez rgá bübütjoji.

¹⁸'Natjo nzhubü c'ü o tsja 'naja nte, c'ü ngueje e Adán. O mama c'ua Mzhocjimi rí tūji nzhubü rí texeji. Je xo va cjetjonu, na ngue c'ü vi tsja na jo 'natjo nte c'ü ngueje e Jesucristo, ra mama Mzhocjimi c'ü dya rí tūji nzhubü y rá bübütjoji. ¹⁹Na ngueje c'ü dya dyätä Mzhocjimi 'naja nte c'ü ngueje e Adán, ndeze nu'ma, rí tūji nzhubü rí texeji. 'Naja nte, c'ü ngueje e Jesucristo o dyätä Mzhocjimi. A cjanu, na puncjü nte c'o ra mama Mzhocjimi c'ü dya ri tū o nzhubüji.

²⁰Mzhocjimi o dyacöji c'ü o ley ngue c'ua ro päräji mi tūji na puncjü nzhubü. Zö mi tūji na puncjü nzhubü, me co juentsqueji Mzhocjimi. ²¹A cjanu, c'o ín nzhubüji mi pötcoji. Pero me co juentscoji Mzhocjimi. O ndäjä e Jesucristo o ëndü por nutscöji. Nguec'ua na jozgöji dya a jmi Mzhocjimi, y anguez dacüji c'ü rgá bübütjoji.

Muertos respecto al pecado pero vivos en Cristo

6 ¿Pje rá mamají 'ma? ¿Cjo sido rá cjaji c'o na s'o ngue c'ua xenda ra juentsqueji Mzhocjimi? ²Jiyö. Ya ró tūji. Ya 'ñevgueji libre cja c'o na s'o; nguec'ua dya cja rá cjaji c'o. ³¿Cjo dya in päräji, nutscöji rí enh'e ín mü'büji e Jesucristo, 'ma ró jiji ró 'natjoji co e Cristo? Ne ra mama, ró 'natjoji

co anguezze 'ma o ndü. ⁴'Ma ró jiji ne ra mama ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndü 'ñe 'ma o t'ögü. Mizhocjimi c'ü na zëzhi o xos'ü nu T'i. A cjanu, c'ua ja nzi va tsjapü o te anguezze, ya xo rí dadyoji ngue c'ua dadyo rga nhodüji dya.

⁵Na ngueje 'ma ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndü, xo ró 'natjoji co anguezze 'ma o te'e. ⁶Rí pärägöji, me mi cjaji c'o na s'o c'ua ja nzi ma netsjéji, pero 'natjo c'ua o dät'äzüji cja ngronsi co e Jesucristo. O dät'äzüji nu, ngue c'ua dya cja rá ne rá cjaji c'o na s'o, ngue c'ua dya cja rá tjünt'üji a xütjü e nzhubü. ⁷Na ngueje 'naja nte c'ü ya ndü, dya cja cja'a c'o na s'o. ⁸'Ma a cjanu ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndü, rí pärägöji rí bübüütjogöji na ngueje bübü anguezze. ⁹Rí päräji e Jesucristo o nanga 'ma o ndü. Dya cja sö'ö xe ra ndü. Sido ra bübüütjo. ¹⁰'Natjo va ndü e Jesucristo; dya ni jyodü ra ngötcüji na yeje ín nzhubüji. Ya bübüütjo dya. Sido bübüütjo a jmi Mizhocjimi. ¹¹A cjanu rí jñunt'ü in mü'l'büji ya xo i chüji, c'ü dya cja rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü. Nudya, ya in bübüütjoji, c'ü ya je rí chjünt'üji a xütjü ngueje Mizhocjimi. Je a cja c'ua dya, na ngueje ya in 'natjoji co e Jesucristo.

¹²Nguec'ua, dya cja rí sidoji e nzhubü c'ü xe rí tsjaji c'ü ne'e in cuerpoji. ¹³Dya cja rí jyéziji in cuerpoji xe ra tsja c'o na s'o, ne ri ngue in chöji, ne ri ngue in ts'ijñiji, texe in cuerpoji. Pero rí unüji in mü'l'büji Mizhocjimi na ngueje i chüji co e Jesucristo, y ya xoxc'üji Mizhocjimi. Xo rí unü in cuerpoji c'ü rgui tsjaji c'o na jo. ¹⁴Dya cja

xe ra mandats'üji e nzhubü. Nudya, dya ra jñün'c'üji ngüenda cjo i tsjaji c'o mama c'e ley. Na ngue Mizhocjimi nuc'üji na jo dya, ya perdonaots'üji.

Un ejemplo tomado de la esclavitud

¹⁵Ya rí päräji Mizhocjimi, dya ra jñüncüji ngüenda cjo ró cjaji c'o mama c'e ley. Na ngue me nugüji na jo Mizhocjimi. ¿Pje rá cjaji 'ma? ¿Cjo rá cjaji c'o na s'o 'ma? Jiyö. Dya rá cjaji c'o na s'o. ¹⁶¿Cjo dya in päräji nu c'ü in ätäji c'ü in chjünt'üji a xütjü, ngue in jmuji c'ü? 'Ma rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü, ngue in jmuji c'ü. Ngue c'ü ra mbö'tc'üji c'ü. 'Ma rí dyätäji Mizhocjimi, ngueje in Jmuji c'ü. Ngue c'ü ra tsja c'üji rí bübüütjoji. ¹⁷Sido mi cjagueji c'o na s'o. Pero rí unü na pöjö Mizhocjimi, ya in ätäji co texe in mü'l'büji nu na jo jña nu ró xi'ts'iji. ¹⁸O 'ñempc'ejí libre e Jesucristo c'ü dya cja rí sidoji e nzhubü. Nudya, c'ü je rí sidoji ngue c'ü na jo. ¹⁹Rrä xi'ts'iji yo jña'a yo, ngue c'ua sö rí tendioji. Sido mi tjünt'üji a xütjü c'o na s'o. C'o ma s'o mi cjaji, xe mi juns'ü c'o mi cjaji c'o na s'o. Nudya ni jyodü rí unü in mü'l'büji Mizhocjimi, 'ñe in cuerpoji, ngue c'ua rí tsjaji ja c'o nzi ga ne anguezze.

²⁰'Ma mi tjünt'üji a xütjü e nzhubü, dya mi ätäji Mizhocjimi c'ü xi'ts'iji rí tsjaji na jo. ²¹Nudya, ya in tsejeji dya c'ü mi cjaji c'o na s'o. ¿Pje mi tójogueji 'ma c'ü mi cjaji c'o na s'o? C'ü ra ts'ö'l'tü c'o cja c'o, ngue c'ü ra ndü. ²²Ya o 'ñempc'ejí libre e Jesucristo ngue c'ua dya cja rí chjünt'üji a xütjü e

nzhubü. O 'ñempc'oji ngue c'ua rí pëpiji Mizhocjimi; sido rí chjünt'üji a xütjü anguez. C'ü ra dya!c'iji, ngue c'ü rí mimiji dya, c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi; y sido rí bübütjoji co Mizhocjimi. ²³Nu c'ü ra ndünt'ü a xütjü e nzhubü, ra ndü'ü c'ü. Ngueje c'ü je ts'ö!t'ü c'ü. Nu c'ü tjünt'ü a xütjü e Jesucristo c'ü ín Jmuji, sido ra bübütjo c'ü, dya ra ndü. Ngueje c'ü je unü Mizhocjimi.

Un ejemplo tomado del matrimonio

7 Nu'tsc'eji mi cjuarmats'ügöji, rí zo'c'iji, nu'tsc'eji in päräji c'e ley. ¿Cjo dya in päräji, 'ma xe in bübütjoji ngue 'ma in ätäji c'e ley? Dya ngueje 'ma ya ri chüji. ²Mama cja c'e ley, 'naja ndixü c'ü ya chjüntü, dya ra jyanmbüvi c'ü nu xíra 'ma xe ri bübütjo c'ü nu xíra. Pero 'ma ra ndü c'ü nu xíra, dya cja ni jyodü c'e ndixü ra dyätä c'e ley c'ü mama nguextjo nu xíra ra mimivi. Na ngueje ya ndü c'ü nu xíra. ³Pero 'ma ra 'ñeje c'ü xe 'naja bëzo 'ma xe büntjo c'ü nu xíra, cja'a na s'o c'e ndixü, tsäjä bëzo. Pero 'ma ya rguí ndü c'ü nu xíra, c'e ley c'ü mama ja rvá mimivi c'ü nu xíra, dya cja manda c'e ndixü. Nuc'ua 'ma ra chjüntüvi c'ü 'naja bëzo, dya tsäjä bëzo 'ma.

⁴Je xo ga cjatjots'ügueji nu, nu'tsc'eji mi cjuarmats'ügöji. I chügueji na ngueje i 'natjoji co e Cristo 'ma o ndü. I chügueji, nguec'ua dya cja mandats'üji c'e ley. Ya ngue c'ü 'naja c'ü mandats'üji dya. Ngueje e Jesucristo. Mizhocjimi o xos'ü 'ma ya vi ndü. I 'natjoji co e Cristo 'ma o te'le, ngue c'ua rí mimiji dya, c'ua

ja nzi ga ne Mizhocjimi. ⁵C'e ley o jítscöji pje pjëzhi c'o na s'o c'o dya ro cjaji. Nguec'ua, 'ma dya be mi enh'e ín mü'büji e Jesucristo, ma ejë ín pjeñeji c'ü ro cjaji c'o na s'o c'o mama c'e ley c'ü dya ro cjaji. Mi cjaji; nguec'ua mi tüji. ⁶Pero ró 'natjoji co e Cristo 'ma o ndü. Nguec'ua ya 'ñembgueji libre, dya cja mandazüji c'e ley. Ngueje Mizhocjimi c'ü rí ätcöji dya. Dya cja rí jodüji ja rga ätäji c'e ley. Pero só rá cjaji dya c'o na jo, na ngueje o Espíritu Mizhocjimi bëbü cja ín mü'büji.

El pecado que está en mí

⁷Na ngue c'ü bëbü c'e ley, xenda rí cjaji c'o na s'o. ¿Pje rá mangöji dya? ¿Cjo na s'o c'e ley? Jiyö. Pero 'ma dya ro ch'unü c'o ley, dya ro pärägö cjo mi tügö nzhubü cjo jiyö. A cjanu, 'ma cjö c'o pje ro nepegö, dya ro pärä c'ü mi tü nzhubü 'ma dya ro bëbü ley c'ü mama: "Dya cjö pje rí nepegue", eñe. ⁸C'ü mama c'e ley, o tsjapü xenda mi 'ñünngü ín mü'bü nguec'ua me mi ne ro cjagö texe c'o na s'o. 'Ma dya ro bëbü ley, dya ro unü ngüenda cjo mi tü nzhubü. ⁹'Ma dya be rmí pärägö c'e ley, nutscö mi cijjñigö rmí bünc'ö na jo. Pero 'ma ró pärä c'e ley, nuc'ua extó pärä dya rmí bünc'ö na jo, mi tügö nzhubü. ¹⁰Vi ch'unü c'e ley c'ü rva bübütjoji. Pero nutscö mi tügö. ¹¹Na ngueje 'ma mi ärä c'e ley, ma ejë ín pjeñe c'ü ro cjagö c'o na s'o. Mi cjagö c'ü rmí netsjë. A cjanu, me co dyonciü c'o nzhubü c'o mi cjagö. Nu c'o nzhubü c'o mi cjagö ngue c'o ma tügö. ¹²Rí päräji me na jo c'e ley, c'ua ja nzi ga cja Mizhocjimi me na

jo. Texe c'ü mandazüji c'e ley, me na jo'o. Ngue c'o ne'e Mzhocjimi. ¹³Nudyä, c'e ley c'ü na jo, c'ijo mi pötcü c'ü? Iyö, dya ngue c'e ley c'ü mi pötcügö; ngueje c'o na s'o c'o mi cjagö. Na jo c'e ley. Pero 'ma mi ärägö c'e ley, xenda mi cjagö c'o na s'o. Nguec'ua ixi 'ñetse c'ü me na s'o c'o va ejë ín pjeñeji.

¹⁴Rí päräji c'e ley je ni 'ñeje cja o Espíritu Mzhocjimi. Pero nutscö me na s'ozgö. Zö rí ne rá cja na jo, pero rí cja c'ü na s'o. ¹⁵C'ü rí cjagö, dya rí pärägö jenga rí cjagö. Nu c'ü rí pärägö na jo rá cja, dya rí cjagö c'ü. Nu c'ü na s'o c'ü rí cjagö, me rí s'ołögö c'ü. ¹⁶'Ma me rí s'o'o yo rí cja'a, ixi 'ñetsetjo c'ü rí pärägö c'ü na jo'o c'e ley. ¹⁷C'o na s'o c'o va ejë ín pjeñe, ngue c'o cjacü rá cja c'ü dya rí ne rá cja. ¹⁸Rí pärägö dya pje jøzgö. Me na zëzhi c'o na s'o c'o va ejë ín pjeñe. Nguec'ua zö rí ne rá cja c'ü na jo, pero dya pje sözgötsjë. ¹⁹Dya rí cjagö c'ü na jo c'ü rí ne rá cjagö. Nu c'ü na s'o c'ü dya rí ne rá cja'a, ngue c'ü rí cjagö c'ü. ²⁰Nu 'ma rí cja c'ü dya rí ne rá cja, ngueje c'o na s'o c'o va ejë ín pjeñegö, cjacü rá cjagö a cjanu.

²¹Ya rí pärä 'ma rí ne rá cja c'ü na jo, ya rrü ts'axcü c'o na s'o c'o va ejë ín pjeñe. ²²Cja ín mü'bü me rí mäpä o ley Mzhocjimi. ²³Zö rí mäpä o ley Mzhocjimi, y rí pärä c'ü na jo c'e ley, xe rí cjagö c'o na s'o. Nguec'ua dya pje sözgötsjë rá cjagö c'ü me ne ín mü'bügö rá ätä Mzhocjimi.

²⁴Juenzgöji, c'ijo ra sö ra böbü a nde, ra 'ñembgueji libre c'ü dya cja rá tjünt'üji a xütjü rá sidogöji e nzhubü c'ü pötcüji? ²⁵Rí unügö

na pöjö Mzhocjimi. Ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmuji c'ü o böbü a nde. O 'ñembguegöji libre. Rí yepe rí mangö, c'e ley c'ü o dyacüji Mzhocjimi, rí pärä c'ü na jo'o c'ü. Pero c'e ley, dya sö ra 'ñembgueji cja yo nzhubü yo mandazüji.

La vida que es por el Espíritu de Dios

8 Nuc'ua ya 'ñemeji libre dya, nu c'o 'natjoji co e Jesucristo, c'o cja c'ua ja ga ne o Espíritu Mzhocjimi c'ü bübü cja o mü'büji, y dya cja'aji c'ua ja ga netsjëji.

²Dya cja mandazüji e nzhubü c'ü mi pötcüji. Nu c'ü mandazüji dya, ngueje o Espíritu Mzhocjimi c'ü cjacüji rá bübütjoji na ngueje e Jesucristo o 'ñembgueji libre. ³C'e ley, dya sö'o ro 'ñembguegöji libre, na ngueje ma zëzhi c'o na s'o c'o ma ejë ín pjeñeji. Pero Mzhocjimi c'ü na zëzhi o 'ñembgueji libre. O ndäjä e Jesucristo c'ü nu T'i cja ne xoñijömü. Mi nte nza cjazgöji, rí tüji nzhubü. Pero angueze, dya mi tüji nzhubü. C'o nzhubü c'o mi tügöji, ngue c'o je vi ndü angueze c'o. A cjanu mama Mzhocjimi, dya rí tüji nzhubü dya. ⁴Nguec'ua sö rá cjaji dya c'ü mama c'e ley, 'ma rá cjaji c'ü ne'e o Espíritu Mzhocjimi y dya rá cjaji c'ü rí netsjëji.

⁵Nu c'o cja'a c'ua ja ga netsjëji, me jodüji c'ü netsjëji. Nu c'o cja'a c'ua ja ga ne o Espíritu Mzhocjimi, me jodüji c'ü ne'e o Espíritu Mzhocjimi. ⁶Nu c'ü jodü ra tsja c'ü netsjë, ra ndü'ü c'ü. Nu c'ü ra jyodü c'ü ne o Espíritu Mzhocjimi, ra bübütjo c'ü, dya ra ndü. Ra mbära c'ü na jo angueze a jmi Mzhocjimi.

⁷Nu c'ü ra jyodü ra tsja c'ü netsjë,

üvi Mizhocjimi c'ü. Dya ne ra dyätpä o ley Mizhocjimi. Dya xo sö'ö ra dyätä. ⁸Nu c'o cja'a c'ua ja nzi ga netsjéji c'o na s'o c'o va ējē o pjeñeji, dya sö' ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi c'ü rguí mäjä.

⁹Pero nu'tsc'eji in ätäji o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü in mü'lbüji. Dya in cjaji c'ü in netsjéji. Nu c'ü dya bübü o Espíritu e Cristo cja o mü'lbü, dya je 'ñeje e Cristo c'ü. ¹⁰Nu 'ma bübü cja in mü'lbüji e Jesucristo, ra bübütjo in aljmaji na ngueje o jocüts'iji Mizhocjimi. Pero ra ndü'lü in cuerpoji na ngueje in cjaji c'o na s'o. ¹¹Mizhocjimi o xos'ü e Jesucristo 'ma ya vi ndü. Nu 'ma bübü cja in mü'lbüji o Espíritu Mizhocjimi, Mizhocjimi c'ü o tsjapü o te'e e Jesucristo 'ma ya vi ndü, xo ra unü fuerza dya, in cuerpoji c'ü ya ra ndü.

¹²Nguec'ua, nu'tsc'eji mi cjuarmats'ügöji, ni jyodü c'ü dya rá sidoji e nzhubü c'ü rá cjaji c'o ne ín cuerpoji. ¹³Nu 'ma rí sidogueji e nzhubü, rí chüji 'ma. Pero nu 'ma rí dyätäji o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü cja in mü'lbüji, dya rí tsjaji c'ü in netsjéji 'ma. Y rí bübütjogueji 'ma.

¹⁴Nu c'o ätä o Espíritu Mizhocjimi, y cjaji c'ua nzi ga ne angueze, ngue o t'i Mizhocjimi c'o. ¹⁵'Ma mi jyodü ro ätäji e ley, dya mi sö. Me mi süji c'ua. Dya cja rí süji dya, na ngueje ya rí ätäji o Espíritu Mizhocjimi. Nguec'ua ya rí ma'tc'öji a cjava: "Nu'tsc'e Mizhocjimi, mi Tatats'ügöjme", rí empji. ¹⁶O Espíritu Mizhocjimi cjacüji rá päräji cja ín mü'lbüji o t'izüji Mizhocjimi. ¹⁷Nu 'ma o t'izüji Mizhocjimi, bübü

c'ü ch'acüji. Ch'acüji c'ü pë's'i Mizhocjimi c'ü ín Tataji. C'ü ch'unü e Jesucristo c'ü nu T'i, xo 'ñezagöji xo ch'acüji c'ü. Je a cjanu, nu 'ma rí sufridoji na ngueje rí 'natjoji co e Cristo. Nuc'ua 'ma ra 'ñetse c'ü me na zö e Cristo, je xo rga ciazgöji nu.

¹⁸C'o me rí sufridoji yo pa dya yo, me ch'iquétjo, na ngueje c'ü me na nojo c'ü cja rá jandaji. Rá jandaji c'ü me rrä zö. ¹⁹Texe c'o o dyätä Mizhocjimi me te'beji, me petsaji ra jñandgöji c'ü ya rvá nocüji cja o dyë angueze, nutscöji o t'izagöji Mizhocjimi. ²⁰Texe yo o dyätä Mizhocjimi cja ne xoñijömü, o tsjapüji o s'odüji. Dya ngue c'ü vi neji a cjanu. Mizhocjimi o tsjapüji a cjanu, ngue c'ua xo ra nde'beji Mizhocjimi c'ü ra joci texe. ²¹Mizhocjimi ra jocüji ngue c'ua dya cja ra s'odüji. Ya xo rrä zöji 'ma ra 'ñeme libre Mizhocjimi c'o o t'i angueze. ²²Rí päräji texe yo bübü chjéntjui 'na ndixü c'ü ya ra zö'dyë. Me mapjü ga sufrido yo, je ga cjanu yo ndeze 'ma o mbürü o tsjaji c'o na s'o, hasta nu pa dya.

²³Dya ngueextjo yo, sufrido yo. Xo 'ñezagöji rí nteji, xo rí sufridoji. Chjéntjui c'ü ri mapjügöji a mbo ín mü'lbüji. Mizhocjimi ya o dyacüji c'ü o Espíritu, nguec'ua ya rí päräji nguetsköji o ts'it'izüji Mizhocjimi. Pero xe rí te'beji c'e pa, 'ma ya rrí dadyo ín cuerpoji. C'e pa'a c'ü, ra 'ñetse na jo, c'ü o t'izüji Mizhocjimi. ²⁴Ya o jocüzüji ín mü'lbüji Mizhocjimi. Rí te'betjoji c'e pa 'ma ya rrí dadyo ín cuerpoji. Dya cjo te'be nu c'ü ya zädä. ²⁵Pero nu 'ma rí te'beji c'ü dya be rí nuji, ni jyodü sido rá te'beji, dya ra tögü ín mü'lbüji.

26 O Espíritu Mízhocjimi c'ü bübü cja ín mü'büji cjacüji sido rá te'beji. Xo pjöxcüji dya. Dya nda rí päräji ja rga ötiji Mízhocjimi. Dya rí jünji jña c'ü rga mamaji. Pero o Espíritu Mízhocjimi ötcüji angueze. **27** Mízhocjimi pätþ o mü'bü yo nte. Xo pärä pje na ötü o Espíritu. Na ngue o Espíritu ötcüji Mízhocjimi nutscöji o ntezgöji, c'ua ja nzi ga ne Mízhocjimi.

Más que victoriosos

28 Nu c'o s'iya Mízhocjimi, c'o o zojnü angueze c'ua nzi va ne angueze, rí päräji Mízhocjimi cjapü ra mbös'iji texe c'ü ra zädä; zö pje nde ra tsjapüji c'o. **29** Ndeze 'ma ot'ü, ya mi pärä Mízhocjimi c'o o t'i angueze 'ma dya be mi jmus'iji. Nuc'o, o xöcü Mízhocjimi c'ü ro zädä c'ü exti nguetjoji e Jesucristo c'ü nu T'i. Nguec'ua c'ü nu T'i Mízhocjimi c'ü ngueje e Jesucristo ra ngue o ndasë na puncüji o cjuarma. **30** Nu c'o vi mbeñe Mízhocjimi ro ngue c'o o t'i, xo o zojnü c'o. Nu c'o o zojnü angueze, o tsjapü o jogüji cja o jmi angueze. Nuc'o, xo o tsjapüji rrä zö'löji nza cja e Jesucristo c'ü nu T'i'i.

31 ¿Pje rá mangöji, yo ró xi'ts'iji? Bübüzüji Mízhocjimi. Dya ni jyodü cjo rá süji. **32** Mízhocjimi dya mama: "Jyäctjo ín Ch'igö; dya rá täjägö nu", ro 'fieñe. Iyö. Pero o ndäjä o è ndü va pätcäji. Nuc'ua, cçjo dya xo ra dyacüji texe c'ü ngue o tsaja angueze? **33** ¿Cjó sö ra mama xe tñ nzhubü yo o juajnü Mízhocjimi? Dya cjo sö. Nguetsjë angueze mama c'ü ya perdonaozüji, dya rí tüji nzhubü. **34** Nudya, cçjo sö

ra mama ni jyodü rá tüji? Dya cjo sö, na ngueje ngue e Jesucristo c'ü o ndü c'ü rva tügöji, cjanu o te. Nudya, bübütjo dya c'ü, cja o jodyë Mízhocjimi nu ja sido ñacöji cja jmi Mízhocjimi. **35** ¿Cjó sö pje ra tsja c'ü dya cja ra s'iyazüji e Cristo? Dya sö'ö pje ra tsja'a 'naja. Zö pje rá nuji, zö pje rá sufridoji; me s'iyazüji e Cristo. Zö nugüji na ü; zö ri söji tijimji; zö ojtjo pje rá jeji, me s'iyazüji e Cristo. Zö ya ngue rá tüji, zö ra mbötcüji, me s'iyazüji e Cristo. **36** C'ü rrä nuji nguejnu je ga t'opjü cja o jña Mízhocjimi. Mama a cjava:

Yo nte me cja'a ra mbötcüji texe yo pa'a na ngueje je ngue o t'izüji Mízhocjimi.

Rí chjéntjoji nza cja ndençhjürü c'o ya xöcüji ra mbö't'iji.

37 Zö rí nuji texe yo, sido rí zëzhiji. Na ngueje e Jesucristo c'ü bübü cja ín mü'büji me na zëzhí c'ü. Me xo s'iyazüji.

38 Cja ín mü'bügö rí pärä na cjuana me s'iyazüji Mízhocjimi. Dya sö pje ra jyanngügöji Mízhocjimi c'ü me s'iyazüji. Ne ri ngue c'ü rga tüji; ne ri ngue c'ü pje ra tsjacüji 'ma xe rí bübüji. Ne ri ngue c'o o anxe Mízhocjimi; ne ri ngue e Satanás c'ü dya jo 'fie c'o o dyoji. Ne ri ngue c'o va sädä dya; ne ri ngue c'o cja ra zädä. Dya sö pje ra jyanngügöji Mízhocjimi c'ü me s'iyazüji.

39 Ne ri ngue c'o bübü a jens'e; ne ri ngue c'o bübü a jomü. Texe yo o dyät'a Mízhocjimi; dya pje bübü c'ü sö ra jyanngügöji Mízhocjimi c'ü me s'iyazüji. Na ngue c'ü o tsja e Jesucristo c'ü ín Jmugöji, rí pärä me s'iyazüji Mízhocjimi.

Dios ha escogido a los de Israel

9 Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji na ngueje bübüzü e Cristo. Dya

bëchjine c'ü rí xi'ts'iji. O Espíritu Mizhocjimi cjacü rá pârã a mbo ín mü'bü c'ü na cjuana c'ü rí xi'ts'iji. ²Na cjuana me rí cjijñi na puncjü; me nzhumü ín mü'lbü c'ü dya c'ueñe. ³Na ngueje nuzgö rí negö 'ma ro sö, ja rva cjapögö ro pätpägö yo ín menzumügöjme, dya cja ro bübüzü e Cristo, nu 'ma je rva cjanu ro jogü o mü'lbüji, ro bübüütjo yo ín menzumügöjme. ⁴Nu yo ín menzumügöjme je menzumüji a Israel. Ngue c'o o tsjapü Mizhocjimi o t'i. Ngue c'o mi jandaji na zö Mizhocjimi. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi pje mi ne angueze. Ngue c'o o ch'unü nu ley Mizhocjimi. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi ja rvá ma't'üji angueze. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi pje ro tsja angueze. ⁵Nu c'o o mboxtita yo menzumü a Israel mi ngue c'o mi ma't'ü Mizhocjimi. E Cristo je vi peje nu cja c'o menzumü a Israel 'ma o jmus'ü cja ne xoñijömü. Angueze ngue Mizhocjimi; manda texe a jens'e 'ñe texe cja ne xoñijömü. Nguextjo angueze rá ma't'üji. Je rga cjanu, amén.

⁶Nu c'o mi mama Mizhocjimi ro unü yo menzumü a Israel, jo na cjuana c'o. Pero dya texe c'o menzumü a Israel ngue o t'i Mizhocjimi. ⁷Nu c'e t'i c'ü mi mama Mizhocjimi ro unü e Abraham, ngue e Isaac. Nguextjo c'o o mboxbëche e Isaac c'ü mama Mizhocjimi ngue c'o o mboxbëche e Abraham. ⁸C'ü ni tsjapü o t'i Mizhocjimi 'na nte, dya ngue c'ü ri mboxbëche cja e Abraham, ngue c'ü ya mama Mizhocjimi ra tsjapü o t'i. ⁹O mama Mizhocjimi a cjava, o

xipji e Abraham: "Ra chjüncjë dya, rá ejë. Nguec'ua e Sara c'ü nin su ra mus'ü 'na ts'it'i", eñe Mizhocjimi. C'e ts'it'i mi ngue e Isaac.

¹⁰Nuc'ua e Rebeca mi tũ yeje ts'it'i c'o mi cuate c'o ro musp'ü e Isaac c'ü mi ngue ín mboxtitagöji. ^{11,12}Mizhocjimi c'ü zojnü yo nte, juajnü c'o ne ra juajnü. 'Ma dya be mi jmus'ü c'o ye t'i, 'ma dya pje be mi cjavi c'ü na jo ne ri ngue c'ü na s'o, Mizhocjimi o mama, o xipji e Rebeca: "C'ü ot'ü ra jmus'ü, ra mbëpi c'ü va bëpja", eñe. ¹³Je xo ga cjatjonu c'ü mama cja c'ü t'opjü: "Nza yeje bëzo, ngue e Jacob c'ü ró juajnü rá intsjimigö; dya ngueje e Esaú", eñe Mizhocjimi.

¹⁴¿Pje rá mangöji, 'ma? ¿Cjo rá mamaji c'ü dya jo c'ü cja Mizhocjimi? Jiyö. Me na jo ga tsja Mizhocjimi. ¹⁵O xipji e Moisés: "Nuzgö rá juentscö nu c'ü rí ne rá juentse", eñe. ¹⁶Mizhocjimi 'ma ra juentse 'na nte, dya ngue c'ü mi ne c'e nte c'ü rví juentse. Ne xo ri ngue c'ü me mi cja'a c'e nte c'ü rví juentse. Mizhocjimi ra juentse na ngueje ne ra juentse. ¹⁷Je t'opjü c'ü o mama Mizhocjimi va xipji e Faraón: "Ró juan'c'ügö í tsja rey, ngue c'ua ra 'ñetse c'ü me na zëtsigö. Ró juan'c'ügö ngue c'ua ín chjügö ra 'märä texe cja ne xoñijömü", eñe. ¹⁸Nguec'ua 'ñetse Mizhocjimi juentse c'ü ne ra juentse. C'ua ja nzi va tsjapü Mizhocjimi e Faraón ma me o mü'lbü, je xo ga cjatjonu cjapü na me o_mü'lbü nu c'ü ne ra tsjapü a cjanu.

¹⁹'Na rí xitsiji: "¿Jenga mama Mizhocjimi c'ü ngue ín s'ocügöji c'ü rí cjaji 'ma? ¿Cjó ngue c'ü sö ra zövi

Mizhocjimi? Angueze cja'a c'ü ne'e", rí 'ñençgöji. ²⁰ ¿Pje pjé'tsc'e c'ü ni sövi jña Mizhocjimi? 'Na s'äbä, 'ma ro sö ro ña'a, ¿cjo ro xipji c'ü vi dyät'ä: "¿Jenga i dyäcö a cjanu?", ro 'ñeñe? ²¹ C'ü ät'ä o s'äbä, ¿cjo dya sö ra dyät'ä 'natjo mbëjömü 'na s'äbä c'ü na zö, xo 'ñe 'na s'äbä c'ü rguí dyüt'ü o cañabü?

²² ¿Pje rá mangöji 'ma?

Mizhocjimi ne'e ra jizhi c'ü ünmbü nzhubü; y ngue angueze c'ü na zëzhi c'ü sö ra tsjapü ra sufrido c'o tū nzhubü. Zö Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji a cjanu, pero pësp'iji na puncjü paciencia anguezeji.

²³ A cjanu Mizhocjimi o mbësp'iji na puncjü paciencia; ngue c'ua ra 'ñetse me na zö c'ü cjapü nu c'o juentse angueze. Mizhocjimi o mama ndeze mi jinguä c'ü ra tsjapü a cjanu anguezeji. ²⁴ Ra tsjapü a cjanu Mizhocjimi nu c'o o zojnü angueze, dya ngueextjo c'o menzumü a Israel; xo 'ñe c'o dyajente. ²⁵ Je xo ga cjetjonu c'ü mama Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Oseas. O mama a cjava:

C'o dya mi ngue ín ntegö, rá mama ngue ín ntegö dya c'o.
 C'ü dya mi s'iyagö, rá xipji dya: "Rí s'iyats'ügö dya", rá embe.
²⁶ Nu ja vi sjipjiji: "Dya ngue'tsc'eji ín ntets'ügöji", eñe,
 ngueje nu c'ua ja ra sjipjiji
 ngueje o t'iji Mizhocjimi c'ü
 bübüjtjo.

²⁷ Xo 'ñeje e Isaías o mama co texe o mü'bü ja rva cja yo menzumü a Israel. O mama a cjava: "C'o o mboxbëche e Israel rrä puncjüji; ri chjëntjui 'ñoxijömü a ñünü e ndeje. Zö rrä puncjüji, pero ja nzitjo c'o

ra jogü o mü'bü c'o. ²⁸ Dya cja xe ra mezhe ra tsja Mizhocjimi c'ua ja nzi va mama, ra jñünpü ngüenda yo cárä cja ne xoñijömü c'o cja na s'o, ra castigaoji", eñe. ²⁹ Je xo ga cjetjonu va dyopjü e Isaías c'ü ro zädä. O mama a cjava:

Na ngueje me juentsete
 Mizhocjimi c'ü manda texe, o
 jyézi c'ü xe ro cáräji ja rí nziji.
 'Ma jiyö, ya ro tjomüji rí texeji,
 nza cja c'o mi menzümü a
 Sodoma 'ñe c'o mi menzumü
 a Gomorra. O tjomü c'o, eñe.

La gente de Israel y el evangelio

³⁰ ¿Pje rá mangöji 'ma? Nu c'o dya mi menzumü a Israel, dya mi jodüji ja rvá jogüji a jmi Mizhocjimi. Pero o 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi, nguec'ua Mizhocjimi mama c'ü dya tüji nzhubü dya. ³¹ Nu c'o menzumü a Israel mi jodü ro tsjaji texe c'o mama o ley Mizhocjimi ngue c'ua ro jogüji a jmi angueze. Pero dya sö ro tsjaji. Nguec'ua xe tütjoji nzhubü. ³² ¿Jenga xe tütjoji nzhubü? Xe tütjoji nzhubü na ngueje dya 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi. C'ü mi cjadi, mi jodü ro cumpleji ngue c'ua ro jogüji a jmi Mizhocjimi. O pjeñejí cja c'e ndojo, c'ua ja nzi ga t'opjü cja o jña Mizhocjimi. ³³ C'e jña mama a cjava:

Tsjijñiji na jo. Rí emegö a Sion 'na
 ndojo c'ü ni pje's'oji 'ñe c'ü ni
 nügüji. C'e ndojo ne ra mama
 e Cristo. Nu c'ü ra 'ñench'e o
 mü'bü angueze, dya ra bëzhi
 o tseje; ra chöt'ü c'ü na cjuana
 c'ü mama angueze, eñe.

10 Mi cjuarmats'ügöji, c'ü
 ne'e ín mü'bügö, c'ü rí

ötpügö Mizhocjimi yo menzumü a Israel ngue c'ü ra 'ñemeji libre cja c'o na s'o, ra jogü o mü'büji. ²Rí pärä na jo,me jodüji c'ü me ra neji Mizhocjimi. Pero dya päräji ra ma't'üji Mizhocjimi c'ua ja nzi ga ne anguez. ³Anguez eji dya cjapüji ngüienda Mizhocjimi ja rgá sö ra jopcü o mü'büji. C'ü cjaji, jodütsjéji ra cumpleji o ley Mizhocjimi ngue c'ua ra jogüji cja o jmi. Dya ne ra dyätäji c'ü mama Mizhocjimi, c'ü ja rgá sö ra jopcü o mü'büji. ⁴C'ü rguí jogü 'na nte a jmi Mizhocjimi, dya ngue c'ü ra cumple c'ü o ley. Na ngue ya ējē e Cristo. Nu c'o enh'e o mü'bü e Cristo, nguextjo c'o mama Mizhocjimi ya jogüji cja o jmi.

⁵Nu c'o ne c'ü ra jopcü o mü'büji na ngueje jodü ra dyätäji o ley e Moisés, je t'opjü a cjava cja c'e ley: "Para ra bübitjö 'na nte, ni jyodü ra tsja texe c'o mama c'e ley", eñe. ⁶Pero nudya, 'ma cjó c'o ra 'ñench'e o mü'bü e Cristo, ra jogü 'ma a jmi Mizhocjimi. Dya ni jyodü ra nguijñi cja o mü'bü: "¿Cjó ra ma a jens'e ra ma sinquiji a 'ñecjua e Cristo?" ⁷Dya xo ni jyodü ra nguijñi: "¿Cjó ra ma cja c'o ya ndü ra tsjapü ra te'e e Cristo?", ra 'ñeñe, iyö. ⁸Pero, ¿pje cijñi cja o mü'bü nu c'e nte c'ü dya tū nzhubü na ngueje o 'ñench'e o mü'bü e Cristo? Mama c'e nte e c'ü: "Ya ró ärä o jña e Cristo; bübü o jña cja ín mü'bügö, y rí ña'a o jña", eñe. C'e jña, ngue c'ü rí xipjigö yo nte. ⁹Rí xi'ts'iji: 'Ma na cjuana rí mangueji e Jesucristo ngue in Jmugueji y 'ma na cjuana in ejmeji cja in mü'bü Mizhocjimi o xos'ü 'ma o ndü, ra jocüts'üji in mü'bü 'ma. ¹⁰Na ngueje 'ma

rí 'ñench'e in mü'büji e Cristo, ra mama Mizhocjimi ya perdonaots'üji, dya in tüji dya nzhubü; y 'ma dya rí tseji rí mangueji e Cristo ngue in Jmugueji, Mizhocjimi ra jocüts'ü in mü'büji 'ma.

¹¹O jña Mizhocjimi mama a cjava: "Nu c'ü ejme e Jesucristo, dya ra yembeñe na ngueje Mizhocjimi ra tsja texe c'ü o mama", eñe. ¹²C'ü ra 'ñejme, dya ra tsja zö ri menzumüji a Israel; zö ja nde ri menzumüji. Na ngueje 'natjo o Jmu yo menzumü a Israel y yo dyaja nte. Ra 'nintsjimiji texe c'o ma't'ü anguez. ¹³Na ngueje ra jogü o mü'bü texe c'o na cjuana ma't'ü c'ü ín Jmugöji. ¹⁴Pero, ¿ja rgá sö ra ma't'üji nu c'ü dya be ejmeji? ¿Ja xo rgá sö ra 'ñejmeji nu c'ü dya be äräji ja ga cja? ¿Ja xo rgá sö ra dyäräji nu 'ma ojtjo cjó ra zopjüji? ¹⁵Ma dya cjó däjä, ¿ja rgá sö ra zopjüji? Je xo ga ciatjonu, c'ü t'opjü c'ü mama a cjava: "Me na jo 'ma cjó c'o ra ma zopjü yo nte ra xipjiji o jña Mizhocjimi."

¹⁶Dya texeji o 'ñejmeji nu o jña e Cristo. Ya zädä c'ua ja nzi va mama e Isaías. O mama a cjava: "Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ¿cjó ngue c'ü o 'ñejme c'o ró mamajme?", eñe. ¹⁷Ot'ü ra dyärä 'na nte o jña e Cristo; nuc'ua ra 'ñejme 'ma.

¹⁸Pero rí mangö, ¿cjo dya dyäräji? Jä, na cjuana o dyäräji. O jña Mizhocjimi mama a cjava:

Nu e jña'a nu, o mamaji texe cja ne xoñijömü.

Xo dyäräji texe c'ua ja jnorü ne xoñijömü.

¹⁹Rá önncl'üji na yeje. ¿Cjo dya unü ngüienda c'o menzumü a Israel? E Moisés ngue c'ü ot'ü o dyopjü a cjava:

Rá nu na jo yo dya ngue ín
ntegö, ngue c'ua me rí
envidiagueji anguezeli.
Yo nte yo dya párä, rá cjapüji na
jo ngue c'ua rí ünmbügueji yo.

20 Xo 'ñeje e Isaías o zéchi o mü'bü
c'ü rví mama a cjava:
C'o dya mi jongü, ngue c'o o
chöcügö c'o.
Ró jizhitsjé c'ü rví mbäcä c'o
dya mi jodü ja rvá mbäcä, eñe.

21 Pero c'ü mi mama ja ga cja yo
menzumü a Israel, o mama e Isaías
a cjava: "Najpa, 'najpa, rvá te'l'bete
rvá ma'l'tü yo nte yo dya ne ra
dyätcä. Pero dya cjacüji ngüenda
c'ü rí mama", eñe e Isaías va pätpä
Mizhocjimi.

Los de Israel que son salvos

11 Nguec'ua rí mangö: Nudya,
¿cjo ya jyëzi Mizhocjimi
yo menzumü a Israel yo o juajnü
mi jinguä? Jiyö; nutscö rí ejmegö e
Jesucristo. Maco nguetscö 'naja yo
menzumü a Israel. Q mboxbëchezü
e Abraham. Je xo rí bëche cja e
Benjamín. **2** Mizhocjimi dya jyëzi
yo o nte anguezeli yo ya vi xöcü ro
tsjapü o t'i anguezeli. Nudya, ¿cjo
dya in páräji ja ga mama nu t'opjü,
nu nädä e Elías, 'ma o ngöt'ü c'o
nu menzumüji a Israel? O ngöt'üji
a jmi Mizhocjimi. **3** O mama e Elías
a cjava: "Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ya
mbö't'üji c'o mi mama in jñague. Ya
yä'l'täji c'o altar nu ja mi ma'tc'ügue
c'o in nte'e. Ya nguetjozügö xe
rí bünc'ö. Nudya jongüji ja rgá
mbötcüji", eñe e Elías. **4** ¿Ja va
ndüntü c'ua Mizhocjimi? O ndünrü
a cjava: "Ró xöcügö yencho mil
c'o dya ndüñijömü a jmi c'e ts'ita

Baal. Nuc'o, matcügö c'o", eñe
Mizhocjimi. **5** Je xo ga cyatjonu yo
pa dya yo. Cárä ja nzi yo menzumü
a Israel yo ejme Mizhocjimi.
Anguezeli o juajnüji na ngueje me
na jonte c'ü. **6** O unütjoji c'ü ro
jogü o mü'büji. Dya ngue c'ü pje vi
tsja anguezeli c'o na jo c'ü o jogü o
mü'büji. 'Ma ri ngue a cjanu, dya ro
ch'unütjoji 'ma.

7 ¿Pje rá mangöji 'ma? Yo
menzumü a Israel dya chöt'üji c'ü
me mi jodüji. Pero c'o o juajnü
Mizhocjimi, ngue c'o o chöt'ü
c'o. C'o dyaja o tsjapüji ma me o
mü'büji. **8** Anguezeli cjadi c'ua ja ga
mama o jña Mizhocjimi c'ü mama
a cjava: "Mizhocjimi o unüji 'na
pjeñe c'ü dya ro tsjapüji ngüenda.
O tsjapü o ndöji c'ü dya ro jñandaji,
'ñe o ngöji c'ü dya ro dyäräji. Je ga
cyatjonu anguezeli hasta yo pa dya",
eñe. **9** Xo 'ñeje e David, o mama a
cjava:

Me ñönüji na jo nguec'ua ga
nguijñiji me mäjä Mizhocjimi
ga neji. C'ü o pjeñeji onpütjoji.
Pero Mizhocjimi ra nzhopcüji
c'ü cjadi.

10 Ra ndézhöji ngue c'ua dya ra sö
ra jñandaji. Texe yo pa ra c
'oxütjüji, eñe.

La salvación de los que no son de Israel

11 C'ü rí mangö, ¿cjo ya pjeñeji
c'ü dya cja ra sö ra böbüji? Jägä
ra sötjo, 'ma ra dyätäji Mizhocjimi.
Pero yo menzumü a Israel, dya ne
ro dyätäji o jña e Cristo; yo dyaja
nte ngueje yo na ätä dya. Nguec'ua
sö ra jopcü o mü'büji. A cjanu yo
menzumü a Israel ra envidiaji na

ngue c'ü ni jopcü o mü'bü dya, yo dyaja nte.¹² O bëzhi yo menzumü a Israel 'ma dya ne ro dyäräji o jña e Cristo. Mizophjimi o 'nintsjimi c'ua yo dyaja nte cja ne xoñijömü. Tsijijñiji. Xenda ra 'nintsjimi texe yo nte cja ne xoñijömü 'ma xo ra nzhogü o mü'bü yo menzumü a Israel ra 'ñeje meji e Cristo.

¹³ Nu'tsc'eji in päräji, Mizophjimi o ndäcjä rá zo'c'üji dya, nu'tsc'eji dya in menzumüji a Israel. Co texe ín mü'bü rí zo'c'üji o jña e Cristo. ¹⁴ Xo rí xipji a cjanu yo ín menzumögöjme c'ü ya jocüts'ü in mü'büji Mizophjimi. Xa'ma xo ra ne ra 'ñeje meji ja nzi anguesji, ra jogü o mü'büji. ¹⁵ Nu c'o menzumü a Israel, o xögüji cja Mizophjimi; ngue c'ua Mizophjimi dya cja cjapü o nte c'o. Nguec'ua nudya, ngue yo dyaja nte cja ne xoñijömü c'o recibido dya Mizophjimi. Tsijijñiji, nu 'ma ra 'ñeje me e Jesucristo yo menzumü a Israel, ra recibido na yeje Mizophjimi 'ma yo. Nu'ma, ra chjénjui c'ü ro nanga c'o ya vi ndü'ü. ¹⁶ E Abraham chjénjui 'na dyüza. C'o o mboxbëche chjénjui c'o o dyëza. A cjanu, Mizophjimi 'ma o xöcü e Abraham xo o xöcü texe c'o o mboxbëche.

¹⁷ Bübü c'o dyëza c'o o 'huacüji cja c'e za'a. Anguesji ngue c'o menzumü a Israel c'o dya ejme e Jesucristo. Nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel, in chjénjui o dyëza 'na olivo c'ü tetsjëjë. O ch'äcäts'üji nu ja vi 'huacü c'o dyëza c'e olivo c'ü exvi 'ñench'eji. Xo 'ñentsc'eji dya, je ni 'ñeje cja c'e dyü'ü c'ü da'c'üji c'ü ni nocüji. ¹⁸ Zö je ga ciatjonu, dya rí tsijijñiji

xenda na jotsc'eji que na ngueje c'o dyaja c'o o 'huacüji. Nu 'ma ra ëjë in pjeñoji a cjanu, rí unnc'eji na jo ngüenda c'ü dya je ni 'ñejet's'üji c'ü rguí nocü c'e dyü'ü. Ngue c'e dyü'ü c'ü da'c'üji c'ü rgui nocügueji.

¹⁹ Na ri bübüts'üji c'ü ra xitsi a cjava: "O 'huacüji c'o dyë olivo ngue c'ua o ch'äcäzungöjme", ra 'ñenzeji.

²⁰ Jä, na cjuana c'ü in mangueji. Pero pjötpüji ngüenda. ¿Jenga o 'huacüji? O 'huacüji na ngueje dya 'ñeje meji Mizophjimi. Nu'tsc'eji o ch'äcäts'üji na ngueje in ejmeji dya Mizophjimi. Nguec'ua dya rí tsjapütsjëji na nojo. C'ü rí tsjaji, rí súji Mizophjimi.

²¹ Tsijijñiji na jo. Mizophjimi o 'huacü yo dyëza c'o je vi mbeje cja c'e za. Pjötpüji ngüenda, 'ma. Mizophjimi xo sö'ö ra 'huacüts'üji nu'tsc'eji o ch'äcäts'ügeji cja c'e za'a. ²² Me na jonte Mizophjimi. Pero me xo cjapü ra sufrido nu c'o dya o 'ñeje me. O 'huacüji cja c'e za'a. Pero nu'tsc'eji, me na jonte c'ua nzi ga nuc'üji 'ma sido rí 'ñeje meji. 'Ma dya sido rí 'ñeje meji, xo ra 'huacüts'ügeji cja c'e za'a.

²³ Xo nzitjo nu c'o menzumü a Israel, 'ma ra nzhogü o mü'büji ra 'ñeje meji Mizophjimi, xo ra chäcä Mizophjimi anguezoji. Na ngueje Mizophjimi me na zëzhi. Sö ra chäcätjoji na yeje.

²⁴ Na ngueje c'o menzumü a Israel ngueje c'e olivo c'ü exo 'ñench'eji. Nu'tsc'eji ngue'tsc'eji c'e za c'ü ni chjü olivo c'ü o tetsjëjë. O ch'äcäts'üji cja c'e za c'ü exvi 'ñench'eji. Xe ra sö ra ch'äcätjo na yeje c'o dyë c'o je vi mbeje cja c'e za c'ü exvi 'ñench'eji.

La salvación final de los de Israel

²⁵ Mi cjuarmats'üji. Bübü c'ü dya 'märä 'ma ot'ü c'ü rí negö rí

pārāgueji na jo. Rá xi'tsc'öji ngue c'ua dya rí tsjapütsjéji na nojo. Cárā c'o menzumü a Israel c'o o meze o mü'lbüji. Je rga cjatjoji c'ua dya, hasta 'ma cja ra sötü c'ua texe c'o ra 'ñeje Mzhocjimi yo dyaja nte. ²⁶Nuc'ua ra jogü c'ua o mü'lbü texe yo menzumü a Israel, c'ua ja nzi va t'opjü a cjava:

Ra ejē nu c'ü ra böbü a nde.

Rguí 'ñeje a Sion, ra ndintspi o mü'lbü yo o mboxbëche e Jacob.

²⁷Nujnu ngue nu ró mama 'ma ot'ü c' ü rá cjagö; ró mama c'ü rá tjintspiji o mü'lbüji, eñe Mzhocjimi c'ü ra tsja'a.

²⁸Anguezeji üji Mzhocjimi. Dya o dyätäji o jña e Cristo. Nguec'ua ya o säjä c'ua ja in cárāgueji c'e jña. Pero Mzhocjimi o juajnü yo menzumü a Israel na ngueje ngue o mboxbëcheji e Abraham. Mzhocjimi me s'iyaji. ²⁹Nu c'ü mama Mzhocjimi ra tsja, ra cumple c'ü. O zojnü c'o menzumü a Israel. Mzhocjimi dya pötü c'ü cja'a. ³⁰Nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel, mi jinguä, dya mi negueji ri dyätäji Mzhocjimi. Pero ya juen'tsc'eji dya angueze, na ngueje yo menzumü a Israel, dya ne ra 'ñeje. ³¹Je xo ga cjatjonu anguezeji, dya ne ra dyätäji. Pero c'ua nzi ga juen'tsc'egueji dya Mzhocjimi, xo ra zädä c'ü ra juentse anguezeji. ³²Mzhocjimi o tsjapü c'ü o 'ñetse c'ü tü'ü o nzhubü texe yo nte, yo menzumü a Israel 'ñe yo dyaja nte. Nguec'ua Mzhocjimi sö ra juentseji texeji.

³³Me na jo c'ü cijíni Mzhocjimi. Me na nojo c'ü cja'a. ¿Cjó sö ra

mbärä jenga cja'a c'ü cja? Pero angueze, me na zö texe c'o cja'a.

³⁴O jña Mzhocjimi mama a cjava: "¿Cjó ngue c'ü o mbärä c'ü mi cijíni Mzhocjimi? ¿Cjó ngue c'ü sö ra tsja xöpüte ra xipji Mzhocjimi c'ü ra tsja? Dya cjó sö. ³⁵¿Cjó ngue c'ü ya vi mbeñe Mzhocjimi ante c'ü ro tsja Mzhocjimi ro mbeñe c'e nte? Ojjo dya cjó bübü", eñe. ³⁶Texe yo bübü, texe yo ts'a, je ni 'ñeje cja Mzhocjimi. 'Ma pje c'o ts'a, ngueje angueze vi mbeñe c'ü ro ts'a. 'Ma pje c'o ts'a, ngue c'ü ra 'märä Mzhocjimi. Dya rá jéziji rga mamaji angueze me na zö'lö. Je rga cjanu, amén.

La vida consagrada a Dios

12 Mi cjuarmats'üji, me co juen'tsc'eji Mzhocjimi. Nguec'ua rí ö'tc'üji rí nzhotütsjéji Mzhocjimi co texe in mü'lbüji texe yo pa c'o rí bübüji, rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne angueze c'o na jo. Ngue c'ü ni jyodü rí tsjaji. Ngue c'ü rguí mäjä Mzhocjimi. ²O Espíritu Mzhocjimi da'c'üji nuevo in pjeñesi. Nudya c'ü in dadyoji, ni jyodü dadyo rgui nzhadüji. Dya cja rí nzhadüji c'ua ja nzi ga nzhadü nu c'o dya pärä Mzhocjimi. Nuc'ua sö rí päräji c'ü ne Mzhocjimi. Sö rí päräji c'ü na jo.

³Mzhocjimi o dyacü c'ü ja rgá sö rá jí'ts'iji c'ua nzi ga cja angueze. Nguec'ua rrä zo'c'üji. Mzhocjimi o dya'c'üji ja rgui pépiji angueze. Nguec'ua dya rí tsjijñitsjéji que me na nojots'üji. Dya rí tsjijñiji que xenda ni muvits'üji a jmi Mzhocjimi que na ngueje yo nin cjuarmaji. ⁴Nu ín cuerpoji bübü na

puncjü yo ch'äcäzüji. Pero dya 'na ma cajato c'ü o bëpji anguezeki. ⁵Je xo ga cajatjozügöji nu. Na puncjüzüji. Pero 'natjo ín cuerpoji na ngueje e Cristo bëbü cja ín mü'büji. Rí 'natjo cuerpoji rí texeji; rí pötü rgá pjöxtéji.

⁶Yo bëpji yo sö rá cjaji, nde nandyo yo, c'ua nzi va dyacüji Mizhocjimi rá cjaji. C'o o ch'unü ra ña o jña Mizhocjimi, ra ña c'ua ja nzi va unü Mizhocjimi ra ña. ⁷C'o o ch'unü ra tsja mböxté cja o bëpji Mizhocjimi, ra tsjacuana. C'o o ch'unü ra xöpü o jña Mizhocjimi, ra xöpü na jo'o. ⁸C'o o ch'unü ra zopjü yo cjuarma, ra zopjüji na jo o jña Mizhocjimi. Nu c'o ra unü c'ü pje nde pë's'i, ra unü co texe o mü'bü. Nu c'o o ch'unü ra tsja xo'ñi cja o bëpji Mizhocjimi, ra mbötpü ngüenda ra tsja c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. Nu c'ü pjös'ü c'o pje ni jyodü, ra mäjä rgá mbös'ü.

Deberes de la vida cristiana

⁹Rí s'iyaji yo nin minteji co texe in mü'büji. Jyëzgueji c'o na s'o. Sido rí tsjaji c'o na jo. ¹⁰Rí pötqui s'iyaji na ngueje nde in cjuarmaji in texeji. Dya rí envidiaji yo nin cjuarmaji. Pero rí tsjijñiji c'ü xenda na jo nzi 'naja anguezeki que na ngue'tsc'eji.

¹¹C'ü rí tsjaji rí pëpjigueji na jo; dya rí ndyemeji. Ngueje c'ín Jmugöji in pëpiji. C'ü rí tsjaji, rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne o Espíritu Mizhocjimi c'ü bëbü cja in mü'büji.

¹²Rí mäcjeji na ngue ra ch'a!c'eji c'o me na jo'o. Zö pje rí sufridoji, pero dya rí jyëziji Mizhocjimi. Sido rí dyötüji anguezze.

¹³Mizhocjimi ne'e, nu c'o in pë's'i rí unüji nin cjuarmaji 'ma pje ni

jyodüji. Rí pjötpüji ngüenda rí säjäji na jo c'o cjuarma c'o va ejë na jë'ë.

¹⁴Rí ma'tp'ütjöji Cjimi c'o nuc'üji na ü. Rí xipjiji na jo jña, dya rí sadüji.

¹⁵'Ma cjó c'o mäjä, xo rí mäcjeji co anguezeki. 'Ma cjó c'o nzhumü o mü'bü, xo rí ndumüji co anguezeki.

¹⁶Rí pötqui ñuji na jo. Dya rí tsjapüji na nojo c'ü ri nguetjo yo pje pjëzhi rí ñegueji y rí jogueji. Texe yo dya pje pjëzhi, xo rí ñeji yo, xo rí joji yo. Dya rí tsjiñitsjëji c'ü me ri pärägueji.

¹⁷'Ma cjó c'o ra tsja'c'üji na s'o, dya rí nzhopqueji. C'ü rí tsjaji, mimiji na jo a jmi yo nte. ¹⁸Rí tsjaji posible rí pötqui ñuji texe yo nte, zö dya ra nuc'üji anguezeki.

¹⁹Nu'tsc'eji rí s'iyats'üji, 'ma cjó c'o pje ra tsja'c'üji na s'o, dya rí nzhopqueji. Nu'tsc'eji jyëziji ra nzhopcüji Mizhocjimi. Na ngueje o jña Mizhocjimi je t'opjü a cjava:

"Nguetscö rá nzhopcö 'ma cjó c'o pje cjapü na s'o c'ü nu minteji. Nguetscö je rá castigao", eñe c'ín Jmuji. ²⁰Xo mama a cjava: "Nu 'ma ri sant'a c'ü in üvi, unügue c'ü ra zi'i. Nu 'ma ri türe, unügue ndeje. 'Ma rí tsjague a cjanu, xämä ra nguiñi, ra tseje na ngue vi tsja'c'ü na s'o", eñe c'ín Jmuji. ²¹C'ü pje ra tsja'c'üji c'ü na s'o, dya rí jyëzí ra ndö'c'üji c'ü rí tsjaji c'ua c'ü na s'o. C'ü rí tsjaji, tsjapüji c'ü na jo c'e nte. 'Ma rga cjanu, rí chöpüji c'ü na s'o 'ma.

13 Ni jyodü rí dyätäji yo pje pjëzhi in texeji. Mizhocjimi jëzi yo pje pjëzhi ra mandaji cja yo nu minteji. Ngue anguezze o ngamaji ra tsjaji jmu. ²Nguec'ua,

c'ü dya ra dyätä c'o jmu, dya xo ätä Mizhocjimi 'ma c'ü. Mizhocjimi ra jñünpiü ngüenda 'ma. Ra tsjapü ra sufrido. ³C'ü vi ngamaji c'o pje pjëzhi, dya ngue c'ü ra zü'lü c'o cja na jo; ngue c'ü ra zü'lü c'o cja na s'o. Nu'tsc'eji, nu 'ma dya in neji rí süji yo pje pjëzhi, tsjagueji na jo 'ma. Nuc'ua anguezeki ra mamaji me na jotsc'eji. ⁴Mizhocjimi o ngamaji yo pje pjëzhi ngue c'ua rí mimiji na jo. Pero nu 'ma rí tsjaji na s'o, rí sügueji 'ma. Na ngueje dya bëvatjo ga mbë's'i poder yo pje pjëzhi ra tsja'c'üji rí sufridoji. Ngue o mbëpjiji Mizhocjimi ngue c'ua ra tsjapü ra sufrido c'o cja'a na s'o. Ra nzhopcüji c'ü vi tsjaji na s'o. ⁵Nguec'ua rí dyätäji anguezeki. Dya ngueextjo c'ü rgui süji c'ü pje ra tsja'c'üji rí sufridoji. Rí dyätäji na ngueje in päräji c'ü na jo a cjanu. ⁶Ngue yo ni tsjöt'üji o ndünjuajma yo pje pjëzhi. Na ngue ya ngama Mizhocjimi anguezeki ra mandaji.

⁷Tsjöt'üji texe c'o in tüji. C'ü in tunpüji faina rí tsjaji. C'ü in tunpüji ndünjuajma, tsjöt'üji. C'ü ni jyodü rí süji, rí süji c'ü. C'ü ni jyodü rí respetaoji, rí respetaoji c'ü. ⁸Dya cjó pje rí chüsp'üji ngüenda. Pero rí pötqui s'iyagi. C'ü ra s'iya nu minteji, cja'a c'ü mama o ley Mizhocjimi. ⁹Je t'opjü a cjava: "Dya rí tsäjä ndixü. Ne xo ri ngue e ndixü ra tsäjä bëzo. Dya rí pölt'üte. Dya cjó pje rí pönmbü. Dya cjó rí xosp'ü bëchjine. Dya cjó pje rí ñepe." Nujyo ley yo, 'ñe c'o pje nde ma ley, ya vi tsjagueji c'ü mama yo, nu 'ma rí dyätäji c'e ley c'ü mama a cjava: "Rí s'iya nin minteji c'ua ja guí ñetsjégue", eñe. ¹⁰C'ü ra s'iya

nu minteji, dya ra tsjapü c'ü na s'o. Nguec'ua 'ma cjó c'o ra s'iya nu minteji, ya tsja 'ma, texe c'ü mama c'e ley.

¹¹Dya cja rí ijiji, rí söji. Tsjaji c'ü mama Mizhocjimi. Nutscöji ró enh'e ín mü'büji e Jesucristo. Dya cja ra mezhe ra cumple texe c'o na jo c'o o mama ra dyacüji.

¹²E xömü ya ni ma'a. Ya va pâ'mâ a jõmü e pa 'ma ra ëjë na yeje e Cristo. Dya cja rá cjaji c'o dya ma jo c'o mi cjaji 'ma rmí nzhodüji cja bëxomü. Rá zëzhiji, rá cjaji c'o na jo. Na ngueje ya rí nzhodüji cja e jya's'ü. ¹³Rá mimigöji na jo nza cja 'ma ri ngue 'ma ndempa 'ma cjó c'o jandgaji. Dya me rá cjambaxuaji c'ü me rá tiji. Dya rá tsäjäji ndixü, ne ri ndixü ra tsäjäji bëzo. Dya rá cjaji c'ü pëndözüji ín cuerpoji. Dya rá cjaji chü. Dya cjó rá envidiajì.

¹⁴Rí jyéziji e Cristo c'ü bübü cja in mü'büji ra tsja'c'üji rí zëzhiji. Dya rí tsjapüji ngüenda nu in cuerpoji c'ü rgui tsjijñiji ja rgui tsjaji c'ü ne'e nu in cuerpoji.

No critiques a tu hermano

14 Bübü cjuarma c'o cijijni cja o mü'bü c'ü dya ra jogü ra tsjaji nu c'o in cjagueji, zö in cijijñiji cja in mü'büji ra jogü rí tsjagueji c'o. Rí säjäji c'o cjuarma c'o. Pero dya rí söji jña c'ü rgui xipjiji c'ü dya jo c'ü cijijni anguezeki. ²Bübü c'o cijijni na jo ra zi pje nde ma jñonü. Xo bübü c'o ra zitjo c'ajna, na ngueje cijijñiji cja o mü'büji c'ü dya ra jogü ra zaji o ts'ingue. ³Nu c'ü sa ts'ingue, dya ra tsjapü menu c'ü dya sa ts'ingue. C'ü si c'ajna, dya xo ra mama c'ü dya jo c'ü cja nu c'ü dya si c'ajna.

Na ngueje Mizhocjimi säjä nu c'ü sa ts'ingue; xo nzitjo c'ü si c'ajna.
4 ¿Jenga in so'büji yo nin cjuarmaji?
 Maco ngueje o mbëpjiji Mizhocjimi.
 Dya ngueje in mbëpjigueji. Nguetsjë Mizhocjimi mama cjo na jo va
 mbëpji, cjo jiyö. Mizhocjimi sö ra tsjapüji ra mbëpji na jo na ngueje
 na zëzhi angueze.

5 Bübü c'o cjijñi c'ü bübü pa'a c'o xenda na sjû'ü a jmi Mizhocjimi que na ngueje c'o dyaja pa'a. Bübü c'o cjijñi nde 'na ma ciatjo yo pa'a a jmi Mizhocjimi. Ni jyodü nzi 'naja ra mbärä na jo cja o pjeñe c'ü na jo c'ü cja'a. **6** C'o cjapü ngüenda c'o sjüpa, mbeñeji Mizhocjimi ga tsjaji. C'o dya cjapü ngüenda, xo mbeñeji Mizhocjimi. C'o si pje nde ma jñönü, mbeñeji Mizhocjimi na ngueje unüji na pöjö. C'o dya xo si, xo mbeñe Mizhocjimi c'o. Xo unüji na pöjö.

7 Dya rí cárätsjögöji. 'Ma rí tüji, dya xo rí büntsjéji. **8** Nu 'ma rí bübüji, ngueje ín Jmuji c'ü rí bübüji a jmi. Nu 'ma rí tüji, xo ngueje a jmi e Jmu c'ü rí tüji. Nguec'ua zö rí bübütoji o zö ya rga tüji, je 'ñezgöji e Jesucristo. **9** E Cristo o tsja o Jmu c'o ya ndü 'ñe yo cárätjo dya. Ngue c'ü vi ndü'ü e Cristo, cjanu o tetjo o bübüto.

10 Nu'tsc'leji, ¿jenga in so'bügueji nin cjuarma? ¿Jenga in cjapüji menu nin cjuarma? Maco texezüji nde rá böbüji a jmi Mizhocjimi c'ü rgui jñüncüji ngüenda. **11** Je t'opjü a cjava c'ü o mama c'ín Jmugöji:

Ixna cjuana rí bübüög. Je xo
 ga ciatjonu, na cjuana ra
 ndüñijömüji texeji cja ín jmigö;
 ra mamaji c'ua nguezgö
 Mizhocjimi rí mandagö texe,
 eñe.

12 Nguec'ua nzi 'nazgöji rá nzhötüji ngüenda Mizhocjimi c'ü pje nde ró cjaji nzi 'nazgöji.

No hagas tropezar a tu hermano

13 Nguec'ua dya cja rá pötca so'bü ín dyoji. C'ü rá cjaji, rá cjijñiji na jo c'ü dya pje rá cjaji c'ü ra tsjapü ra nügü yo mi cjuarmaji, nguec'ua dya ra xögüji cja e Cristo. **14** E Jesucristo c'ü bübü cja ín mü'lbüög, o tsjacü rá pärä c'ü dya cja c'o na s'o 'naja nte, zö ra za ts'ingue, zö dya ra za ts'ingue. Pero nu c'ü cjijñi c'ü cja c'o na s'o 'ma sa ts'ingue, o ma dya sa ts'ingue; nuc'ü, cja c'o na s'o 'ma c'ü. **15** Ma ra nügü nin cjuarmaji na ngue in sagueji ts'ingue, nuc'ua c'ü in cjagueji je 'ñetse c'ua, dya in s'iyaji nin cjuarmaji. O ndü e Cristo ngue c'ua ro 'ñeme libre nin cjuarmaji. Dya rí tsjapüji ra xögüji cja e Cristo na ngue c'ü in ne rí saji ts'ingue. **16** Zö in pärägueji c'o na jo rí tsjaji, pero rí pjötpüji ngüenda ja rgui nzhodüji ngue c'ua, dya ra sö ra mamaji na s'o c'ü in cjagueji. **17** Ngue Mizhocjimi c'ü mandazüji. Nguec'ua, dya ra tsja zö pje rá siji, zö dya pje rá siji. Nu c'ü ni muvi ngue c'ü rá nzhodüji na jo, 'ñe rá cáräji na jo yo nte. Me xo rá mäjäji na ngueje bübü o Espíritu Mizhocjimi cja ín mü'lbüji. **18** Nu c'ü pëpi a cjanu e Cristo, Mizhocjimi ra mäpä c'ü, y yo nte ra mbärä cja o mü'lbüji na jo ga nzhodü c'ü.

19 Sido rí jyodüji rí pötqui ñuji, rí pötqui pjös'üji ngue c'ua xenda rí päräji Mizhocjimi in texeji. **20** Dya pje rí sigueji c'ü rgui s'o'tp'üji c'ü cja Mizhocjimi cja o mü'lbü c'ü 'naja. Jä, na cjuana na jo texe yo

pje nde ma jñõnü. Pero 'ma cjó c'o pje ra zi c'ü rguí tsja c'o na s'o c'ü 'naja, dya rga jo 'ma. ²¹Na jo c'ü dya rí saji ts'ingue, dya xo rí siji vino. Dya pje rí tsjaji c'ü rí tsjapüji ra nügü nin cjuarmaji, o ra mamaji c'ü dya jo c'ü in cjagueji. ²²Nu c'ü o jí'ts'iji Mzhocjimi ra jogü rí tsjaji na ngueje in ejmeji angueze, ngue c'ü rí tsjaji c'ü. Pero nin cjuarmaji c'ü ejme cja o mü'bü c'ü dya ra jogü ra tsja a cjanu, dya rí tsjaji a jmi'i c'ü. Nu 'ma in párä cja in mü'büji na jo in cjaji, me in mäcjeji 'ma. ²³'Naja cjuarma c'ü dya párä cjo na jo ra za ts'ingue cjo jiyö, 'ma ra za c'e ts'ingue, cja c'o na s'o 'ma. Na ngueje 'ma dya párä 'naja cjuarma cjo na jo ra tsja cjo jiyö, pero 'ma ra tsja, cja c'o na s'o 'ma.

Agrada a tu prójimo, no a ti mismo

15 Bübüütügöji rí ejmeji ra jogü pje rá cjaji. Nutscöji rí ejmeji a cjanu, dya rá xipjiji c'o dyaja c'ü ni jyodü ra 'ñejmeji c'ua ja nzi rgá ejmegöji. ²Bübü c'o rí ne rá cjaji c'o rí páräji c'o na jo. Pero ni jyodü rá cijjñiji yo ín cjuarmaji. Na ngueje, dya ra jogü pje rá cjaji c'ü rá cjapcöji ra tsja na s'o anguezeji. Rá cjaji ngue c'ua xenda ra mbäräji Mzhocjimi. ³Je xo va ciatjonu e Cristo. Dya xo tsjatsjé nu c'ü mi ne'e; o tsja c'ua ja nzi ga t'opjü c'ü mama a cjava: "C'o jña c'o sanc'üji nu'tsc'e ín Mzhocjimits'ü, nguetscö je rí sëchigö c'o." ⁴Texe c'o o t'opjü mi jinguä, je vi t'opjü c'o, c'ü rga xörüji ngue c'ua rá párägöji. Nguec'ua rá te'beji na jo Mzhocjimi. Yo o jña Mzhocjimi yo t'opjü jítsiji rá sëchiji, nde rá

mäjäji. ⁵Ngue Mzhocjimi c'ü cjacüji rá zëzhiji 'ñe rá mäjäji. Angueze ra dya'c'üji c'ü 'natjo rgui tsjijñiji, c'ua ja nzi va tsja e Jesucristo.

⁶Nguec'ua 'natjo jña rí mamaji. Rí mamaji me na jo Mzhocjimi c'ü nu Tata ín Jmuji e Jesucristo.

El evangelio anunciado a los que no son de Israel

⁷Nguec'ua rí pötqui säjäji, c'ua ja nzi va säcjäji e Cristo. 'Ma je rgui tsjaji a cjanu, ra 'märä Mzhocjimi me na zö'ö. ⁸Rí mangö e Cristo o tsja mböxté cja yo menzumü a Israel ngue c'ua ro mbärä yo nte c'ü na cjuana c'ü mama Mzhocjimi. O tsja mböxté ngue c'ua ro zädä c'ü vi xipji Mzhocjimi c'o ín mboxatitajme. ⁹O ë tsja mböxté ngue c'ua xo ra juentse yo nte yo dya menzumü a Israel. Nguec'ua anguezeji me ra mamaji c'ü me na zö Mzhocjimi c'ua ja nzi va t'opjü a cjava:

Ngue nu rga tō'c'ügö tjöjö a nde'e cja yo dya menzumü a Israel. Y rá ma'tc'ügö in chjügue, eñe.

¹⁰Xo mama a cjava:

Nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel, rí mäcjeji co yo o nte Mzhocjimi.

¹¹Xo mama:

Nu'tsc'eji, dya in menzumüji a Israel, rí ma'tc'eji ín Jmuji, in texeji.

Texe yo nte nde ra mamaji me na jo Mzhocjimi.

¹²Je xo ga ciatjonu va mama e Isaías: Ra ejë 'naja o mboxbëche e Isaí, nza cja 'ma peje 'na dyüza c'ü ya ni dyociji.

Ra 'ñemeji ra tsja Jmu cja yo nte
yo dya menzumü a Israel.

'Ma ra éjë c'ü, ngue c'ü ra
'ñench'e o mü'büji, eñe.

¹³Mizhocjimi dacüji c'ü me rrä
te'beji. Rí ötögö ra tsja'c'üji rí
mäcjeji na puncjü. Me ra söya na
jo in münc'ejí na ngueje in ejmeji
angueze. Nguec'ua me xo rí che'beji
na jo na ngueje na zëzhi o Espíritu
Mizhocjimi c'ü bübü in mü'bügeji.

¹⁴Mi cjuarmats'ügöji, ya ró junt'ü
ín mü'bügö na jo c'ü in cjaji. Xo nde
in päräji c'ü ni jyodü. Xo söts'üji rí
pötqui zopjüji nzi 'natsc'ejí. ¹⁵Nujyo
rí opjügö, rí zo'c'üji co yo na zëzhi
jña ngue c'ua rí mbenncl'ejí. Ró
opjügö a cjanu na ngueje o 'ñempco
Mizhocjimi rá zo'c'ejí nu'tsc'ejí, dya
in menzumüji a Israel. ¹⁶O 'ñempco
Mizhocjimi rí pëpi e Jesucristo
a nde cja yo dya menzumü a
Israel. Rí xipiji o jña Mizhocjimi.
Nguec'ua 'ma ra 'ñench'e o mü'büji
e Jesucristo, ra mäjä Mizhocjimi.
Ngueje o Espíritu Mizhocjimi ra
xöctüji.

¹⁷Me ni muvi c'ü ni mböxcü e
Jesucristo c'ü rí pëpi Mizhocjimi.
¹⁸C'ü rá mama, nguextjo c'ü o
mböxcü e Cristo ró cja. Nguec'ua
yo dya menzumü a Israel o
dyätäji Mizhocjimi na ngue c'ü
rvá zopjüji, 'ñe c'ü rvá cjagö. ¹⁹O
Espíritu Mizhocjimi c'ü na zëzhi o
'ñünngügö ín mü'bü. O mböxcü ró
cjagö c'o na nojo, c'o me mi cijñi
yo nte; nguec'ua mi unüji ngüienda
c'ü na cjuana c'o mi mangö. Ró
mama na jo nu jña nu mama ja
ga cja e Cristo. Ró pjürü ró mama
ne jña'a nu ndeze a Jerusalén;
ró nzhodü ró zopjü yo nte cja na

puncjü jñiñi hasta ró sät'ä a ma a
Ilírico. ²⁰Me ne ín mü'bü rá mama
o jña e Cristo nu c'ua ja dya be
päräji e Cristo. Nguec'ua,dya rí
chjëntcjöbe nza cja c'ü jäbä 'na
ngumü nu ja ot'ü vi pjütü cimiento
c'ü 'naja. ²¹C'o rí zopjügö, ngue c'o
nädäji a cjava cja o jña Mizhocjimi:

C'o dya sjipji ja ga cja
Mizhocjimi, ngue c'o ra
mbärä ja ga cja angueze.
Nu c'o dya dyärä, ngue c'o ra
mbärä c'o.

Pablo piensa ir a Roma

²²Na ngue c'ü rgá nzhonc'ö
cja yo jñiñi nu ja dya be äräji
o jña e Jesucristo, dya sö ro ma
zenguats'üji. ²³Pero nudya, dya
cja xe bübü jñiñi a 'ñecjua c'ü xe
ni jyodü rá zopjüji. Y ya mezhe
cjë'ë me rí ne rá ma zenguats'üji.

²⁴Nguec'ua 'ma rá ma a ma a
España, rí negö rá cjogü rá ma
zenguats'üji. Rí ne rá mimi ja nzi
pa co nu'tsc'ejí, rá mäcjoji. Nuc'ua
ra jogü rí pjöxcüji c'ü rga magö
na jo cja 'ñiji. ²⁵Pero nudya, je rga
magö a ma a Jerusalén. Rá ma
sopcö o merio c'o o nte Mizhocjimi
c'o cära nu. ²⁶C'o ejme Mizhocjimi
c'o cära a Macedonia 'ñe yo cära a
Acaya, o ne ro jmutüji merio c'ü ro
mbenpeji c'o o nte Mizhocjimi c'o
cära a Jerusalén c'o dya pje pë's'i.

²⁷O ne ro tsjaji a cjanu. Na cjuana
ni jyodü ra mbös'üji yo menzumü
a Israel. Na ngueje anguezeji
o mbös'üji yo dya menzumü a
Israel 'ma o zopjüji o jña e Cristo.
Nguec'ua yo dya menzumü a Israel
ni jyodü xo ra mbös'üji dya, c'o
menzumü a Israel. ²⁸Nguec'ua rá

ma sogü a ma a Jerusalén yo na jmutü c'o menzumü a Macedonia 'ñe c'o menzumü a Acaya. Nuc'ua 'ma rá ma a ma a España, rá cjogü c'ua ja in cárāgueji. ²⁹Rí párāgö 'ma rá sät'ä nu ja in cárāgueji, xenda ra 'nintsjimizüji e Cristo 'ma.

³⁰Mi cjuarmats'ügöji rí ö'tc'üji rí pjöxcüji rí dyötcöji Mizhocjimi co texe in mü'büji na ngue c'ü rgá ejmegöji e Jesucristo c'ü ín Jmuji. Xo rí dyötcöji Mizhocjimi na ngue c'ü o dyacüji o Espíritu c'ü rá pötca s'iyagi. ³¹Rí dyötcöji Mizhocjimi c'ü ra böbü a nde, ra mböcü. Na ngueje me cárā a ma a Judea c'o dya ne ra 'ñejme. Xo rí dyötcöji Mizhocjimi ngue c'ua c'o o nte Mizhocjimi c'o cárā a ma a Jerusalén me ra mäjäji rgá nguiji c'o merio c'o rá ma sopcüji. ³²Xo rí dyötcöji Mizhocjimi nu 'ma ra ne angueze, rá mäjä rga sät'ä nu ja in cárāgueji, ngue c'ua rá söyagö ja nzi pa. ³³Mizhocjimi ngue c'ü dacüji c'ü ra söya ín mü'büji. Angueze ra bübüt'süji, texets'üji. Je rga cjanu, amén.

Saludos personales

16 Rí ne rí párāji nu e Febe, mi cjügöji na ngue xo ejme e Cristo. Va tjé'lé ne carta. Nujnu pjöxté, pëpi ín Jmuji nu cja c'o cjuarma c'o cárā a Cencrea. ²Rí säjägueji nu, c'ua ja xo gui säjäji c'o dyaja c'o ejme c'ü ín Jmuji. Rí pjös'üji texe c'o rguí jyodü e Febe. Angueze ya mbös'ü na puncjü cjuarma. Xo me co mböxcü na puncjü.

³Xipjiji ra mbörü Cjimi nza yejevi e Priscila co e Aquila. Rí mimbëpjime cja e Jesucristo. ⁴Nza

yejevi mi nzhötsjëvi c'ü rví ndüvi, c'ü dya ro mbötcügö c'o nte. Rí unügö na pöjö anguezevi. Dya xo nguextjozügö. Xo 'ñe texe yo ejme Mizhocjimi yo dya menzumü a Israel, xo unüji na pöjö e Priscila 'ñe e Aquila. ⁵Xo rí bötpügö Cjimi c'o ejme Mizhocjimi c'o jmürü cja o ngumü e Priscila 'ñe e Aquila. Xo rí bötpügö Cjimi e Epeneto c'ü me rí s'iyagö. Ngue c'ü ot'ü o 'ñejme e Cristo nucjuã a Acaya. ⁶Xipjiji e María ra mbörü Cjimi. Angueze o pëpjí na puncjü a ndets'leji. ⁷Xipjiji ra mbörüvi Cjimi e Andrónico 'ñe e Junias; rí cjajme c'o. Ma bübüjme a pjörü. C'o apóstole mamaji me na jonte anguezevi. Ot'ü o mbärävi e Cristo que na nguetscö.

⁸Xipjiji ra mbörü Cjimi e Amplias. Me rí s'iya na ngueje ejme e Jesucristo c'ü ín Jmuji. ⁹Rí bötpügö Cjimi e Urbano c'ü o mböxcüjme ró pëpjime e Jesucristo. Xo rí bötpügö Cjimi e Estaquis. Rí s'iyagö c'ü. ¹⁰Xo rí bötpügö Cjimi e Apeles c'ü ya 'märä na jo c'ü ejme e Jesucristo. Xo rí xipjiji ra mbörü Cjimi c'o cárā nu ngumü e Aristóbulo. ¹¹Xipjiji ra mbörü Cjimi e Herodión c'ü rí cjabe. Rí bötpügö Cjimi e Narciso 'ñe c'o cárā o ngumü c'o xo ejme e Jesucristo c'ü ín Jmugöji. ¹²Xo rí xipjiji e Trifena 'ñe e Trifosa ra mbörüvi Cjimi. Anguezevi pëpjivi na puncjü c'ua ja ga ne c'ü ín Jmuji. Xo rí xipjiji e Pérsida ra mbörü Cjimi. Me rí s'iyagö c'ü. Xo o pëpjí na zëzhi c'ua ja ga ne ín Jmuji. ¹³Xo rí bötpü Cjimi e Rufo. Nuc'ü, me nädäji c'ü na jo ga dyäti c'ü ín Jmuji. Xo rí bötpügö Cjimi c'ü nu mamá e Rufo c'ü chjënji

nza cja 'ma xo ri ngue mi mamágö c'ü. ¹⁴Xo rí bötpü Cjimi e Asíncrito 'ñe e Flegonte 'ñe e Hermas 'ñe e Patrobas 'ñe e Hermes 'ñe c'o cjuarma c'o jmürü co anguezeki. ¹⁵Xo rí bötpü Cjimi e Filólogo 'ñe e Julia 'ñe e Nereo 'ñe c'ü nu cyü 'ñe e Olimpas 'ñe texe c'o o nte Mzhocjimi c'o jmürü co anguezeki.

¹⁶Rí pötqui zenguateki co texe in mü'büji, na ngue c'ü ya je 'ñets'üigueji Mzhocjimi. Bö'tc'üji Cjimi texe yo ja nde jmürü yo ma't'ü e Jesucristo.

¹⁷Mi cjuarmats'üji, rí ö'tc'üji rí pjötpüji ngüenda nu c'o nan'ño ga jizhi, nguec'ua ga xöctüji c'o cjuarma. Dya rí dyocjeji c'o. ¹⁸Na ngueje c'o cja'a a cjanu, dya cjaji c'ü manda e Jesucristo c'ü ín Jmuji. Cjatsjëji c'ua ja nzi ga neji. Me t'ecjañumü ga ñaji. Me xo cjapüji me päräji. A cjanu onpüji c'o cjuarma c'o ts'i ni 'ñejme c'o pje nde sjipiji. ¹⁹Pero texe yo nte ya pâl'c'äji nu'lsc'ejí in ätäji o jña e Cristo. Nguec'ua me rí mä'c'äji. Rí negö rí pärägueji ja rgui tsjaji na jo; dya rí ne rí pärägueji c'ü na s'o. ²⁰Mzhocjimi ngue c'ü cjaciiji dya pje rá cijñiji. Dya ra mezhe, anguez e ra tsja'c'ü rí chöpüji c'ü dya jo c'ü ni chjü Satanás. Rí yödütjoji c'ü. Rí ötcö e Jesucristo c'ü ín Jmuji me ra nuc'üji na jo.

²¹Bö'tc'üji Cjimi e Timoteo c'ü ín mimbëpjibe. Xo 'ñeje e Lucio 'ñe e Jasón 'ñe e Sosipater c'o rí cajme.

²²Xo bö'tc'üji Cjimi e Tercio nu na opjü ne carta. Xo ejme e Jesucristo c'ü ín Jmuji.

²³Xo bö'tc'üji Cjimi e Gayo. Anguez e säcjä na jo nu cja ngumü. Xo säjä texe yo cjuarma a 'ñecjua. Xo bö'tc'üji Cjimi e Erasto c'ü ngue tesorero cja ne ndajñiñi va. Xo bö'tc'üji Cjimi e cjuarma Cuarto.

²⁴Rí ötcö e Jesucristo c'ü ín Jmugöji me ra nuc'üji na jo nza texets'üji. Je rga cjanu, amén.

Alabanza final

²⁵Me na jo Mzhocjimi c'ü sö'ö ra tsja'c'ü ra zë'ls'iji c'ua ja ga mama o jña e Cristo nu rí mama. Ngue nu cja 'märä. Mi jinguä dya cjo mi pärä nu. ²⁶Ya 'märä ne jña dya nu. Nde 'na ma ciatjo ga mama nu jña'a nu, 'ñe c'ü o dyopjü c'o profeta. Mzhocjimi c'ü ra bübüjtjo para siempre, o manda c'ü ro jmama o jña, c'ü ro sjipji texe cja yo jñiñi texe cja ne xoñijömü, ngue c'ua ra dyäräji, ra 'ñejmeji.

²⁷Nguextjo Mzhocjimi c'ü me pärä na jo. Dya rá jéziji rá mamaji me na zö'lö Mzhocjimi na ngue c'ü o tsja e Jesucristo. Je rga cjanu, amén.